

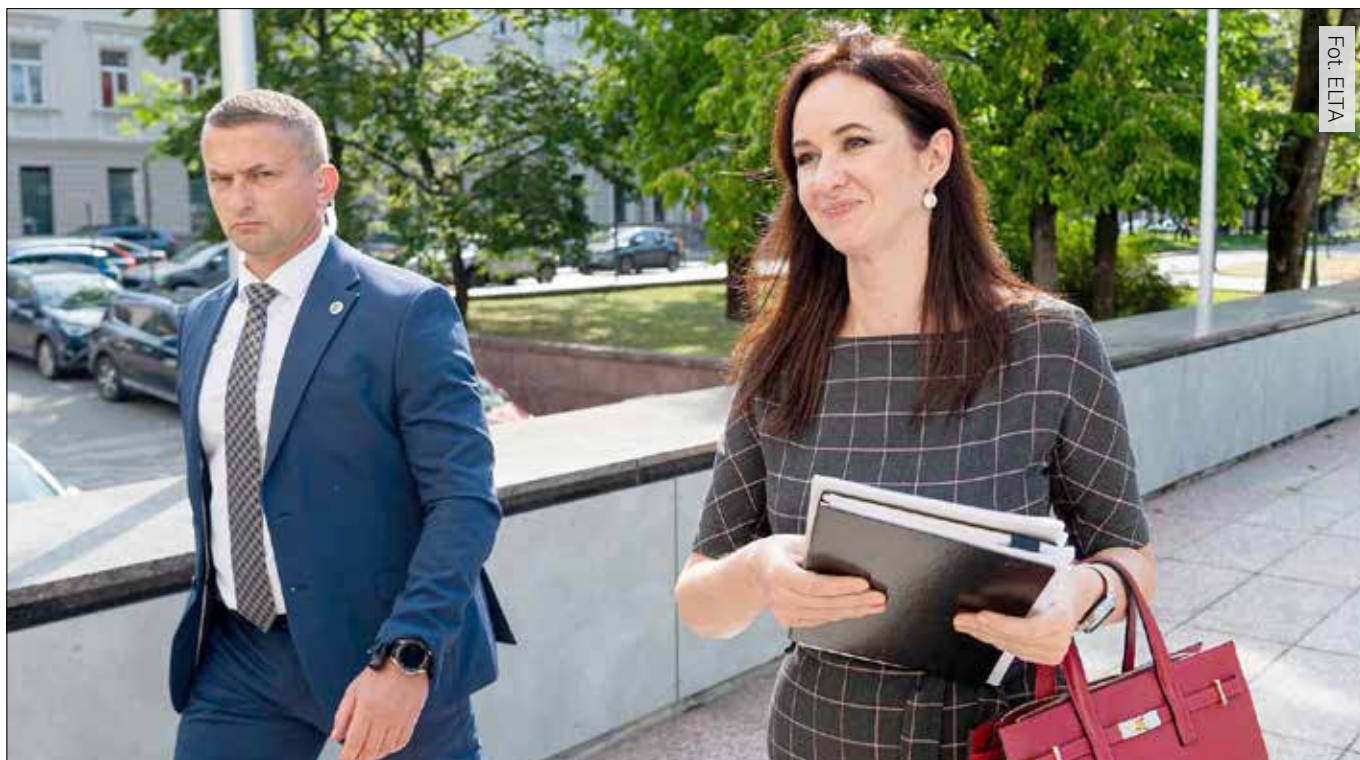
Czterodniowy tydzień pracy nie sprawdza się w wielu sektorach »2

W Sejmie – propozycja zmiany definicji rodziny wielodzietnej »8

Jesienne skarby ogrodu »10

Jak bezpiecznie chodzić do szkoły? »14-15

Powołanie nowej koalicji rządzącej. Politolog: Są dwa minusy i jeden plus

Inga Ruginienė spotyka się z kandydatami na stanowisko szefów poszczególnych resortów. Opozycja zarzuca nowej premier i kandydatom brak doświadczenia i kompetencji. „Sytuacja nadal pozostaje bardzo niejasna. Na pewno nie będzie łatwo” – sądzi politolog Andrzej Puszt. »6-7

Dzień Dobroczynności: Liczy się nie tylko pieniądz »12-13

Rekompensaty za ogrzewanie: nowości sezonu »17

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

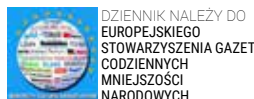
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Czterodniowy tydzień pracy nie sprawdza się w wielu sektorach

Rozważania na temat czterodniowego tygodnia pracy nie są nowością. Litewska Konfederacja Związków Zawodowych ma pozytywne nastawienie do koncepcji krótszego tygodnia pracy.

Justyna Giedrojc

— Wdrożenie czterodniowego tygodnia pracy może korzystnie wpłynąć na stan zdrowia pracowników, co jest bardzo istotne na Litwie, gdzie wymagany staż pracy przed przejściem na emeryturę wynosi 35 lat. Skrócenie tygodnia pracy może jednak oznaczać także drastyczny wzrost kosztów, ponieważ pracodawcy będą zobowiązani do utrzymania dotychczasowego wynagrodzenia pracowników przy skróceniu czasu pracy — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Dalia Jakutavičė, tymczasowa prezes organizacji związkowej.

ZALETY I WADY KRÓTSZEGO TYGODNIA PRACY

Zwolennicy krótszego tygodnia pracy przekonują, że wolny czas jest ważniejszy od pieniędzy. Coraz więcej przedsiębiorstw na całym świecie wdraża w życie tę ideę.

Dr Nerijus Mačiulis, główny ekonomista banku Swedbank, opublikował raport, w którym wyjaśnia, dlaczego czterodniowy tydzień pracy trudno wprowadzić w życie na poziomie państwowym.

„Aby to pojąć, należy podzielić wszystkich pracowników na grupy. Pierwsza grupa to medycy, nauczyciele, strażacy, policjanci i pracownicy wielu innych zawodów, którzy muszą wykonać swoją pracę nie zważając na to, ile godzin oficjalnie trwa tydzień

pracy. W kraju już i tak od pewnego czasu brakuje wykwalifikowanych specjalistów, dlatego krótszy tydzień pracy mógłby ograniczyć zdolność państwa do świadczenia usług publicznych.

Drugą grupę stanowią pracownicy eksportowych firm przemysłowych i usługowych. Tu największym problemem jest to, że skrócenie tygodnia pracy o jedną piątą oznaczałoby wzrost kosztów pracy o jedną piątą. Gdyby cały świat poszedł drogą skracania tygodnia pracy, Litwa nie byłaby w tyle. Tak się jednak nie dzieje, a litewska gospodarka jest bardzo otwarta — ponad dwie trzecie PKB pochodzi z eksportu towarów i usług. Gwałtowny wzrost kosztów pracy w tej branży oznaczałby utratę rynków eksportowych, wzrost liczby bankructw i bezrobocia” — wynika z raportu eksperta.

Ekonomista zaznacza, że trzecią grupę osób pracujących stanowią pracownicy, którzy mogą pracować oraz faktycznie pracują mniej niż pięć dni w tygodniu.

„Np. doświadczeni konsultanci czy członkowie zarządów mogą pracować zaledwie kilka godzin tygodniowo. Istnieją również firmy, które efektywnie rywalizują na rynku i które motywują produktywnych pracowników krótszym tygodniem pracy, co poprawia równowagę między życiem zawodowym i prywatnym, prowadzi do obniżenia wypalenia zawodowego, a tym samym do większego zaangażowania w pracę.

Wreszcie istnieje szereg instytucji państwowych oraz samorządowych, które nie konkurują o rynki eksportowe. Na liście tej znajdują się m.in. ministerstwa oraz różne inne instytucje rządowe. Całkiem prawdopodobne, że ani struktury biznesowe ani nasi obywatele nawet nie zorientowaliby się, gdyby w niektórych z tych instytucji został wdrożony krótszy tydzień pracy. Jednak w tym miejscu pojawia się naturalne pytanie — skoro pracownicy tych instytucji mogą pracować cztery dni w tygodniu zamiast pięciu, to może na Litwie jest za dużo urzędników?” — analizuje sytuację ekonomista.

REGULACJE PAŃSTWOWE

Dalia Jakutavičė podkreśla, że wdrożenie krótszego tygodnia pracy nie wymaga regulacji państwowych, a jedynie zgody pracownika i pracodawcy.

— Dlatego też niektóre krajowe przedsiębiorstwa wprowadziły krótszy tydzień pracy. Wiele firm jednak rezygnuje z tego pomysłu. Przede wszystkim z powodu obaw o spadek konkurencyjności i wzrost kosztów pracy, które mogą wynikać z konieczności utrzymania tych samych zarobków przy mniejszej liczbie godzin pracy. Czterodniowy tydzień pracy nie sprawdza się w wielu sektorach — wyjaśnia tymczasowa prezes Litewskiej Konfederacji Związków Zawodowych. ■

MRF MEDIJU RĖMIMO FONDAS

Ze stażu w Ukrainie wróciła grupa litewskich medyków Fot. Julius Kalinskas, ELTA

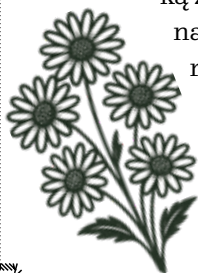
Z okazji 101. urodzin składamy naszej stałej Czytelniczce, zasłużonej dla polskości na Litwie Janinie Gieczewskiej, najserdeczniejsze życzenia!

Pani Janina jest Czytelniczką „Kuriera Wileńskiego” od pierwszego numeru, czyli od pierwszego wydania „Czerwonego Sztandaru” w 1953 r. Jest odznaczona Krzyżem Komandorskim Orderu Zasługi RP. Była przez Czytelników i Kapitułę Konkursu nominowana do tytułu „Polki Roku 2024” w Plebiscycie Czytelników „Kuriera Wileńskiego”. Na początku tego roku Jej obecność uświetniła galę konkursu, dzieliła się z nami trafnymi spostrzeżeniami i urozmaiciła wieczór swoją serdeczną i pełną humoru Osobą.

Janina Gieczewska urodziła się w Wilnie, gdzie spędziła dzieciństwo i młodość. Pamięta przedwojenne miasto z drewnianymi domami, lampami naftowymi i pierwszym radiem w domu. W 1931 r. była świadkiem wielkiej powodzi, a w 1936 — pogrzebu serca marszałka Józefa Piłsudskiego. Jako nastolatka przeżyła początek II wojny światowej, bombardowania, a później okupację sowiecką i niemiecką, operację „Ostra Brama” oraz ponowne wkroczenie Armii Czerwonej. Doświadczyła dramatycznych wyborów związanych z powojenną „repatriacją”, lecz wraz z rodziną zdecydowała się pozostać w Wilnie. Po wojnie ukończyła studia na Uniwersytecie Wileńskim i przez 30 lat pracowała w Państwowym Wydawnictwie Literatury Pedagogicznej (późniejsza „Šviesa”), redagując podręczniki dla polskich szkół. Jest działaczką społeczną, redaktorką i strażniczką polskości na Litwie. Jest animatorką życia społecznego i kulturalnego w Wilnie, działaczką Związku Polaków na Litwie, Fundacji Kultury Polskiej im. J. Montwiłła, Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności. Była przewodniczącą Polskiej Sekcji Wileńskiej Wspólnoty Więźniów Politycznych i Zesłańców.

W dniu urodzin życzymy Solenizantce jak najwięcej zdrowia, radości i satysfakcji z rozwoju społeczności Polaków na Litwie!

Życzy zespół redakcyjny „Kuriera Wileńskiego”

Imieniny

2 września

Adeliny, Aleksandra, Antoniny, Apolinarego, Bohdana, Czesława, Elizy, Franciszka, Ingrydy, Jakuba, Juliana, Oliwiera, Oktawiana, Salomona, Stefana, Teodora, Tobiasza, Wilhelma

3 września

Antoniego, Bartosza, Bronisława, Erazma, Gerarda, Grzegorza, Izabeli, Serapii, Szymona

Cytat dnia

„Ja osobiście nie chciałbym poprzeć podobne podatki” — oświadczył ustępujący ze stanowiska minister ochrony środowiska Eugenijus Sabutis, mówiąc o proponowanym przez samorząd rej. kłajpedzkiego podatku od korków, który byłby płacony w godzinach szczytu przy wjeździe do dużych miast.

Liczba dnia

3 mln euro — na tyle oszacowano starty, które wyrządził pożar w kwietniu tego roku w wileńskiej sortowni śmieci „Energiesman”. Spółka zapewnia, że straty pokryje z własnych środków. Jednak, jeśli zostanie ustalone, że było to świadome podpalenie, straty będzie musiała pokryć spółka ubezpieczeniowa.

Dożynki 30-te rejonu wileńskiego

13 września Dwór w Białej Wace (ul. Parko 3, Biała Waka, gmina Pogiry)

Program:

13:00 Msza Święta w kościele pw. Nawrócenia św. Pawła Apostoła w Wojdatkach

14:00 uroczysty korowód gmin i gości do dworu w Białej Wace

14:45 rozpoczęcie święta

Zespoły Pieśni i Tańca „Jawor” oraz „Rudomianka”

16:15 uroczyste nagrodzenie najlepszych rolników rejonu wileńskiego

16:45 występy zespołów

Zespół Tańca Ludowego „Perła”

Zespół taneczny z Mołdawii „JOK”

Zespół Pieśni i Tańca „Rudomianka”

Zespół wokalny „Vox Cordis”

Zespół wokalny „Mejszagolanki”

Zespół Tańca Ludowego „Przyjaźń”

Kapela Kawalerów Podwileńskich

19:05 **legends polskiego disco polo** – zespół „Boys” z Polski

20:00 **Dżordana Butkutė**

21:00 pokaz laserowy

W programie również: gościnne zagrody gmin rejonu wileńskiego, kuchnia polowa, wystawy rzemiosła ludowego i traktorów retro, warsztaty, zawody etnosportowe, atrakcje dla dzieci i inne.

Organizatorzy

Samorząd
rejonu
wileńskiego

Fiesta w Rzeszy – legendy rocka na jednej scenie

5 września o godzinie 19:00 na hipodromie „Litewskiej stadniny koni” (Riešės hipodromas) odbędzie się „**Fiesta w Rzeszy 2025**”, która zgromadzi miłośników rocka i dobrej zabawy.

Główną gwiazdą wieczoru będzie brytyjski zespół **THE SPIRIT**

OF SMOKIE, który wykona swoje największe przeboje, w tym „Living Next Door to Alice” oraz „Oh Carol”. Oprócz nich na scenie pojawi się litewska grupa **Poliarizuoti stiklai**, a także zespoły **Doomsday Prophecy** i **Artimi**. Całość zakończy **DJ Toosan-**

te, który zadba o dawkę energicznej muzyki house i elektronicznej.

Wstęp wolny!

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

OBRONA Pożyczki z UE o wartości 8 mld euro

W celu zwiększenia wydatków na obronność Litwa stara się uzyskać pożyczki o wartości 8 mld euro z nowego programu Unii Europejskiej (UE). O pożyczki te można ubiegać się w ramach wspieranego ze środków budżetu centralnego UE programu działań na rzecz bezpieczeństwa europejskiego o wartości 150 mld euro (SAFE). „Zagrożenia, z którymi się spotykamy, są realne: wrogie drony bojowe, ataki hybrydowe i ciągła presja nielegalnej migracji na nasze granice. Instrument SAFE daje nam możliwość reagowania” — powiedział dziennikarzom w Medininkach prezydent Gitanas Nausėda. Według głowy państwa, 7 mld euro zostanie przeznaczonych na dywizję wojskową, a 1 mld euro — na wzmocnienie ochrony granic z Rosją i Białorusią poprzez rozwój linii obrony bałtyckiej.

POCZTA LITWY Straty wzrosły do 9,5 mln euro

Straty Poczty Litewskiej związane z dostarczaniem czasopism do obszarów wiejskich i mniejszych miast wyniosły w 2024 r. 9,49 mln euro, czyli o 11,4 proc. więcej niż w 2023 r. Pomimo że liczba prenumerat gazet i czasopism z roku na rok spada, kwota strat rekompensowanych przez państwo rośnie, poinformowała Komisja Regulacji Łączności (RRT). RRT przedstawiła Ministerstwu Komunikacji opinię w sprawie wniosku Poczty Litewskiej o rekompensatę za straty poniesione w ub. roku w związku z dostarczaniem czasopism do obszarów wiejskich i miast położonych na terenach słabo i średnio zaludnionych. Po rozpatrzeniu opinii RRT ministerstwo podejmie ostateczną decyzję. „Widzimy wyraźną tendencję: zmieniają się nawyki konsumentów — czytelnicy coraz częściej wybierają prasę cyfrową, dlatego spada liczba prenumerat papie-

rowych, a wspieranie dystrybucji wydawnictw papierowych z każdym rokiem staje się coraz większym obciążeniem dla podatników” — powiedziała Ugnė Ramanekienė, szefowa grupy ds. regulacji kolei i poczty RRT.

INCYDENT Dron w Wilnie wystrzelono w celach reklamowych

Ministerstwo Transportu poinformowało, że dron, który we wtorek 2 września zakłócił lot samolotu przewożącego prezydenta Gitanasa Nausėdę w stolicy, został wystrzelony w celach reklamowych. „Według najnowszych danych, dron został wystrzelony w celach reklamowych, z naruszeniem ustalonych wymagań czasowych. Obecnie okoliczności zdarzenia są badane przez właściwe służby. Po otrzymaniu najnowszych informacji opinia publiczna zostanie niezwłocznie poinformowana” — stwierdza ministerstwo w komunikacie opublikowanym w środę 3 września. Jak podała agencja BNS, z powodu zauważonego drona, przewożący prezydenta samolot „Spartan” nie mógł przez pewien czas wylądować we wtorek na lotnisku w Wilnie.

KULTURA Koncerty i zajęcia edukacyjne z okazji urodzin Čiurlionisa

W środę 3 września w domu Mikalojusa Konstantinasa Čiurlionisa zaprezentowano program wydarzeń z okazji urodzin kompozytora, który obejmuje koncerty i zajęcia edukacyj-

ne w różnych miastach kraju. „Uważamy, że program pozwoli doświadczyć czasów Čiurlionisa, zgłębiać siebie i świat” — powiedział podczas prezentacji programu doradca ds. kultury tymczasowego premiera Rimantasa Šadžiusa, Matas Drukteinis. Wydarzenia związane ze 150. rocznicą urodzin kompozytora powinny stać się najważniejszym akcentem jubileuszowego roku artysty. Pierwsze wydarzenia rozpoczną się 19 września weekendem edukacyjnym. Program „Čiurlionis 150” osiągnie punkt kulminacyjny 22 września, w dniu urodzin artysty.

ŚRODOWISKO Kable podziemne dla ochrony ptaków

Do 2028 r. w Litwie planuje się położyć około 2 tys. kilometrów podziemnych kabli elektrycznych w obszarach leśnych, co pozwoli zmniejszyć liczbę przewodów napowietrznych i chronić ptaki, ogłasza Ministerstwo Środowiska. Przedstawiciele ministerstwa omówili tę kwestię z przedstawicielami resortu energetyki oraz spółek ESO i Ignitis. Uzgodniono, że pierwsze prace rozpoczną się jeszcze w tym roku — planuje się położyć około 365 km kabli. Tymczasowy minister środowiska Povilas Poderskis twierdzi, że problem śmiertelności ptaków w wyniku porażenia prądem i kolizji z liniami energetycznymi jest aktualny od dziesięcioleci, ale do tej pory prawie nie poszukiwano sposobów rozwiązania tego problemu. „Obecnie nie dysponujemy nawet dokładnymi statystykami dotyczącymi śmierci ptaków w takich okolicznościach. Problem ten przypominał wszystkim przypadek, w którym prąd poraził dwa młode bociany. Wspólnie z energetykami i przyrodnikami musimy szukać sposobów, aby uniknąć takich smutnych historii” — powiedział Poderskis.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. domena publiczna; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

Powołanie nowej koalicji rządzącej. Politolog: Są dwa minusy i jeden plus

Antoni Radczenko

Trwają prace nad powołaniem nowego rządu. Inga Ruginienė spotyka się z kandydatami na stanowisko szefów poszczególnych resortów. Opozycja zarzuca nowej premier i kandydatom brak doświadczenia i kompetencji.

— Są dwa oczywiste minusy. Po pierwsze, premier jest bez doświadczenia i nie jest szefową partii. To oznacza, że będzie musiała swe działania uzgadniać z szefem partii. Po drugie, koalicja składa się z czterech partii, co oznacza, że nie będzie łatwo podejmować decyzje. Plusem obecnej koalicji jest to, że prezydent jest wobec niej pozytywnie nastawiony. Widać, że Gitanas Nausėda stara się sklejać nową koalicję. Sytuacja nadal pozostaje bardzo niejasna. Na pewno nie będzie łatwo — podkreślił w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” politolog Andrzej Puszto z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

SPOTKANIE Z KANDYDATKĄ

Inga Ruginienė, we środę 3 września, spotkała się z kandydatką na ministra opieki społecznej i pracy Jūrate Zailskienė. Po spotkaniu Ruginienė oświadczyła, że kandydatka ma odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje do objęcia stanowiska. „Tych prac jest naprawdę sporo. Są zaprogramowane i ministerstwo pracuje. Być może to wygląda dziwnie, ale resort pracuje. Jestem przekonana, że nowa minister wejdzie do resortu z nowymi pomysłami” — oświadczyła premier.

Kandydatka również oświadczyła, że jest gotowa stanąć na czele ministerstwa. „Osobiście swoje możliwości oceniam pozytywnie” — podkreśliła Jūrate Zailskienė, która obecnie jest wiceprzewodniczącą sejmowego Komitetu Spraw Społecznych i Pracy. Wcześniej, w latach 2015-2019, była dorad-

Formuła rządu mniejszościowego nie jest popularna w litewskim systemie politycznym — sądzi Andrzej Puszto **Fot. Marian Paluszkiwicz**

czynią mera rejonu preńskiego oraz przez rok piastowała stanowisko dyrektora administracji tego samorządu.

BRAK DOŚWIADCZENIA

Opozycja zarzuca kształtującemu się rządowi, że część kandydatów na poszczególne ministerstwa nie ma odpowiednich kompetencji do bycia szefem resortu. Najczęściej, pod tym względem, są wymieniani kandydaci na stanowiska ministra środowiska — Renata Saulytė, kultury — Vaida Aleknavičienė, gospodarki i innowacji — Edvinas Grikšas oraz finansów — Kristupas Vaitiekūnas.

Z zarzutami nie zgadza się Inga Ruginienė, której zdaniem wszyscy kandydaci mają odpowiednie kompetencje do zarządzania resortami. „Wydaje mi się, że opozycja po prostu trochę wystraszyła się naszego rządu, że możemy zrobić coś innego niż to wynika z ukształtowanych stereotypów. Dlatego pozostaje im jedyna karta, którą mogą zagrać, czyli brak kompetencji. To jest takie zwykłe zagranie na zbagatelizowanie in-

nych, aby być może były mniej widoczne nasze działania” — oświadczyła dziennikarzom, w miniony wtorek, nowa premier.

„Do naszego rządu przychodzą ludzie z odpowiednim doświadczeniem. (...) Sądzę, mam nadzieję oraz będę tego wymagała, aby oni to wykonali. I oni naprawdę to zrobią” — dodała.

NOWY PRZEWODNICZĄCY SEJMU

W ubiegłym tygodniu Sejm zatwierdził kandydaturę Ingi Ruginienė na stanowisko nowego premiera. Nową koalicję rządzącą mają tworzyć socjaldemokraci, Świt Niemna, Litewski Związek Chłopów i Zielonych oraz AWPL-ZChR.

W nowym rozdaniu koalicyjnym stanowisko przewodniczącego Sejmu ma przypaść weteranowi partii socjaldemokratycznej Juozasowi Olekasowi. Polityk sądzi, że jego kandydaturę poprą nie tylko koalicjanci, ale również przedstawiciele opozycji. „Bo my pracujemy nie dla kogoś oddzielnie, tylko dla mieszkańców Litwy.

6.>>

Mamy niezłe kontakty z innymi frakcjami, bierzemy udział w dyskusjach i wspieramy głosowania nad ustawami” — podkreślił w rozmowie z Żinių radijas parlamentarzysta.

Zdaniem Olekasa błędem było oddanie stanowiska szefa parlamentu Sauliusowi Skvernelisowi. „Wówczas poddaliśmy się pewnego rodzaju presji, ponieważ chcieliśmy czym szybciej powołać rząd” — oświadczył na antenie radiowej Olekas.

RZĄD MNIEJSZOŚCIOWY?

Zdaniem polityka objęcie stanowisk szefa rządu oraz Sejmu przez przedstawicieli największego ugrupowania koalicyjnego pomoże w lepszych relacjach pomiędzy tymi dwoma instytucjami. „Sądzę, że to jest bardzo naturalna rzecz. Zwycięska partia, kształtując koalicję, powinna zająć czołowe stanowiska do realizacji swego programu” — oświadczył Juozas Olekas.

Poprzedni rząd Gintautusa Paluckasa podał się do dymisji w pierwszej połowie sierpnia. Dymisja rządu spowodowała również rozłam w koalicji rządzącej, którą wówczas tworzyli socjaldemokraci, Świt Niemna oraz Związek De-

mokratów „W imię Litwy”. Kiedy okazało się, że do nowej koalicji rządzącej mają dołączyć „chłopi” oraz AWPL-ZChR mer rejonu wileńskiego oraz wiceprzewodniczący Robert Duchniewicz wyraził swe wątpliwości wobec nowego składu. Zwłaszcza był sceptyczny względem AWPL-ZChR. „Gdybym ja był szefem rządu, przy posiadaniu odpowiednich partnerów możliwe, że nie obawiałbym się pracy w mniejszości” — oświadczył polityk.

Czy rząd mniejszościowy jest możliwy? Andrzej Puksztó nie wyklucza, że w bliżej nieokreślonej przyszłości, ze względu na konflikt wewnątrz koalicji, takie rozwiązanie może być zastosowane.

— Formuła rządu mniejszościowego nie jest popularna w litewskim systemie politycznym. Dotychczas mieliśmy tylko jeden rząd mniejszościowy Gediminasas Kirkilasa. Tym niemniej nie możemy odrzucać takiej możliwości. Dopóki piłka w grze, wszystko się może zdarzyć — oświadczył Andrzej Puksztó.

Nowy rząd rozpocznie swą działalność, kiedy Sejm zatwierdzi program rządowy.

**TVP
WILNO**

Juozas Olekas sądzi, że jego kandydaturę poprą nie tylko koalicjanci, ale również przedstawiciele opozycji Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

Zmiany w ruchu podczas Dni Wilna 2025

Od 5 do 7 września Wilno świętuje największy festiwal stolicy — Dni Wilna 2025. W związku z organizacją blisko 200 wydarzeń wprowadzono istotne zmiany w ruchu drogowym i transporcie publicznym.

Zakaz ruchu pojazdów obowiązywać będzie już od dziś, 4 września, od godz. 8:00 do 8 września do godz. 7:00 na просп. Giedymina — od ul. Šventaragio do ul. J. Tumo-Vaižganto, z zamknięciem bocznych wjazdów. Dodatkowo, do 7 września do godz. 22:00 obowiązuje zakaz parkowania na fragmencie ul. Totorių — od просп. Giedymina do budynku przy ul. Totorių 8.

W czasie koncertów na Placu Katedralnym — 5 i 6 września w godz. 19:00-24:00 — całkowicie zamknięte dla ruchu będą ulice Barboros Radvilaitės, Šventaragio i T. Vrublevskio. Od 5 do 7 września do godz. 24:00 na ul. Olimpičių wprowadzony zostanie ruch jednokierunkowy w stronę mostu Mendoga.

W nocy z 5 na 6 września oraz z 6 na 7 września w godzinach 21:30-2:00 obowiązywać będzie zakaz ruchu na odcinku ul. Upės (od Kalvarijų do G. Baravyko), na ul. Žvejų oraz A. Goštauto — od J. Tumo-Vaižganto do ul. Gynėjų w kierunku Geležinio Vilko.

W związku z zamknięciem części ulic, od 5 września od godz. 19:00 do 6 września do godz. 24:00 zmienią się trasy i rozkłady linii 10, 11, 33 i 89. Tymczasowo zawieszony zostanie przystanek A. Goštauto. Autobusy linii 56 będą zatrzymywały się na przystankach Kražių i Gynėjų. W nocy z piątku na sobotę i z soboty na niedzielę liczba nocnych autobusów zostanie podwojona, a kursy będą częstsze. Mieszkańcom i gościom zaleca się wcześniejsze sprawdzanie rozkładów jazdy na stronach www.judu.lt i www.stops.lt.

Z myślą o uczestnikach sobotnich koncertów spółka „LTG Link” uruchamia dodatkowy pociąg z Wilna do Kowna. Bilety na ten przejazd są już dostępne w sprzedaży.

Opr. J.B. na podst. inf. Vilnius.lt

W Sejmie – propozycja zmiany definicji rodziny wielodzietnej, dla poprawy demografii

Honorata Adamowicz

— Takie zmiany mogłyby przynieść korzyści w przyszłości. Naród litewski niestety nie jest wyjątkiem w tle innych narodów europejskich — dzietność spada, społeczeństwo starzeje się. Ale to nie znaczy, że nie powinniśmy nic robić, aby zmienić obecną sytuację. Już teraz borykamy się z niedoborem pracowników i specjalistów, a sytuacja ta będzie się tylko pogarszać. Liczba osób w wieku emerytalnym rośnie, liczba młodych maleje — coraz więcej środków potrzeba na wsparcie osób starszych. Litewska gospodarka nie jest wystarczająco duża, a wraz ze spadkiem liczby ludności — gospodarka nie będzie się rozwijać. Istnieje zagrożenie długotrwałego zaniku litewskości i Litwinów jako grupy etnicznej — prognozuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Karolis Neimantas, członek sejmowej frakcji Świtu Niemna.

TRÓJKĘ I WIĘCEJ DZIECI WYCHOWUJE 2-3 PROC. RODZIN

Statystyki z 2024 r., pokazują, że średnio na rodzinę przypada 1,3 dziecka. Tylko około 2-3 proc. rodzin wychowuje trójkę lub więcej dzieci.

— To kompleksowa korzyść dla kraju, społeczeństwa i obywateli mająca na celu utrzymanie naszego narodu przy życiu. Istotą projektu jest zmiana koncepcji. W sensie dosłownym zmieni się jedynie status składu rodziny. Po przyjęciu nowej definicji rodziny wielodzietnej przejdziemy do innych projektów prawnych i społecznych. To kolejne kroki, które nie zostały omówione w złożonym przeze mnie wniosku — mówi Neimantas.

Zdaniem posła, jeśli Sejm zatwierdzi jego inicjatywę, rodziny wychowujące dwójkę lub więcej dzieci będą mogły korzystać ze świadczeń przysługujących rodzinom wielodzietnym. Obecnie za wielodzietną uwa-

Posel Karolis Neimantas proponuje, aby rodziny z dwójką lub większą liczbą dzieci były na Litwie uważane za rodziny wielodzietne. Według niego, mogłoby to przyczynić się do zwiększenia wskaźnika urodzeń.

Średnio na rodzinę na Litwie przypada 1,3 dziecka. Tylko około 2-3 proc. rodzin wychowuje trójkę lub więcej dzieci **Fot. Marian Paluszkiwicz**

za się rodzinę, w której wychowuje się i sprawuje opiekę nad trójką lub większą liczbą dzieci.

DODATKOWE ŚWIADCZENIA

W nadesłanym oświadczeniu Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy poinformowało „Kurier Wileński”, jakie dodatkowe świadczenia przysługują rodzinom wielodzietnym.

„Rodzinie wielodzietnej przysługuje dodatkowy zasiłek rodzinny: powszechny zasiłek rodzinny — 122,5 euro oraz na dziecko, dodatkowy — 72,1 euro, łącznie 194,6 euro miesięcznie na dziecko w rodzinie wielodzietnej. Dzieci z rodzin wielodzietnych mają prawo na bezpłatnych obiadów w szkole.

Od września 2019 r. rodziny wielodzietne oraz rodziny opiekujące się dziećmi niepełnosprawnymi (niezależnie od ich wieku) mogą korzystać z Karty Rodzinnej, która zapewnia specjalne jednorazowe lub wielokrotne świadczenia, usługi, przywileje lub zniżki na towary, usługi i wydarzenia oferowane przez partnerów z sektora

publicznego i prywatnego. W programie kart uczestniczy ponad 300 partnerów. Zniżki można wykorzystać w ok. 2-2,5 tys. miejsc na Litwie. Karta Rodzinna obowiązuje nie tylko na Litwie, ale także na Łotwie i w Estonii.

PIERWSZE MIESZKANIE

Od 1 stycznia 2025 r. weszła w życie znówelizowana ustawa o zachętach finansowych dla młodych rodzin kupujących pierwsze mieszkanie. Zachęta jest przyznawana wyłącznie regionom, z wyjątkiem miast: Wilna, Kowna, Kłajpedy, ich przedmieść oraz gmin uzdrowiskowych. Wysokość dofinansowania zależy od liczby dzieci: 10 proc. — dla rodzin bezdzietnych lub z jednym dzieckiem, 12,5 proc. — z dwójką dzieci, 15 proc. — z trójką dzieci. Wysokość dofinansowania rośnie więc wraz z liczbą dzieci w rodzinie. Maksymalna wysokość dofinansowania wynosi 13 050 euro, a wartość mieszkania nie może przekroczyć 120 tys. euro — poinformowano nas w oświadczeniu Ministerstwa Opieki Socjalnej i Pracy. ■

Mieliśmy lato najchłodniejsze od 2017 r. Identycznie było w latach 1964, 1966 i 1968

Honorata Adamowicz

Litewska Służba Hydrometeorologiczna ogłosiła, że tegoroczne lato charakteryzowało się pogodą chłodniejszą od średniej.

— Tego lata Litwa i cały nasz region zostały nawiedzone przez większą liczbę cyklonów atlantycznych (wirów niskiego ciśnienia), co doprowadziło do chłodniejszej, bardziej wilgotnej, pochmurnej i wietrznej pogody niż zwykle. To właśnie one sprawiły, że częściej wiały wiatry zachodnie i północno-zachodnie, przynosząc chłodną lub umiarkowaną ciepłą pogodę. Dni upalnych było niewiele, ponieważ masy powietrza zwrotnikowego rzadko napływały w kierunku Litwy. Często były one blokowane przez silne prądy powietrza zachodniego — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” komentuje meteorolog Gytis Valaika.

KRÓTSZY NIŻ PRZECIĘTNY CZAS USŁONECZNIEŃ

Wszystkie miesiące tegorocznego lata charakteryzowały się krótszym niż przeciętny czasem usłonecznienia. Tegoroczne letnie opady na Litwie wyniosły średnio 275,6 mm, co stanowi wzrost o 20 proc. w porównaniu ze średnią wieloletnią latem (229 mm).

— Latem było bardzo mało dni upalnych, nie było fal upałów, a noce tropikalne były praktycznie nieobecne. W rezultacie tegoroczne lato było najchłodniejsze i najbardziej wilgotne w ciągu ostatnich ośmiu lat. Było również bardziej wietrzne i mniej słoneczne niż średnio w latach 1991-2020 — zaznacza meteorolog.

STATYSTYKI I ANALIZY

W zestawieniu wszystkich lat od 1961 r. (od kiedy są prowadzone pomiary) tegoroczne lato zajęło

33. miejsce, co oznacza, że stało się tzw. latem medianowym. Lato 2025 jest identyczne pod względem średniej temperatury powietrza, jak lata w 1964, 1966 i 1968 r.

Ubiegłe lato było również pierwszym latem od 2017 r., w którym nie odnotowano ani jednego przypadku upału. Litewska Służba Hydrometeorologiczna podaje, że zjawisko to występuje, gdy temperatura powietrza przekracza 30 st. C. przez trzy kolejne dni. W przeciwieństwie do tegorocznej wiosny, ubiegłe lato nie charakteryzowało się dużymi wahaniami średniej temperatury powietrza.

Większość tegorocznych letnich dni była chłodniejsza od średniej temperatury powietrza latem (49 z 92 dni), ale ich rozkład między miesiącami był bardzo nierównomierny (18 takich dni wystąpiło w czerwcu, tylko 9 dni w lipcu i aż 22 dni w sierpniu). Najcieplejszym dniem sezonu był 3 lipca (35,6 st. C.), a najzimniej-

szym 26 sierpnia (11,3 st. C.). Tego lata zanotowano tylko jeden rekord najwyższej dobowej temperatury powietrza (3 lipca).

NIE BYŁO FALI UPAŁÓW

Zeszłe lato stało się również pierwszym od 2017 r., kiedy nie zanotowano ani jednej fali upałów (zjawisko rejestrowane, gdy temperatura powietrza przekracza 30 st. C. przez trzy kolejne dni). Było tylko sześć dni z najwyższą temperaturą powietrza >30 st. C. — czyli najmniej od 2009 r. (kiedy było tylko pięć dni).

O chłodniejszym niż przeciętnie lecie świadczy również fakt, że tego lata odnotowano tylko jedną noc tropikalną i to tylko w jednym miejscu — 22 lipca w Nidzie, kiedy minimalna dobowa temperatura powietrza nie spadła poniżej 20,2 st. C. To najmniejsza liczba nocy tropikalnych od 2008 r. (kiedy nie wystąpiła żadna) i jedna z najniższych od 1991 r. ■

Tegoroczne lato było najchłodniejsze i najbardziej wilgotne w ciągu ostatnich ośmiu lat **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Jesienne skarby ogrodu: jakie witaminy kryją sezonowe plony?

Chociaż wiele osób myśli, że latem dostarczamy sobie najwięcej składników odżywczych z ogrodu i warzywniaka, to jesień także oferuje obfitość warzyw, owoców i jagód, które są pełne witamin i minerałów. Rimvydas Blynas, farmaceuta z sieci aptek Camelia, przedstawia informacje na temat korzyści zdrowotnych związanych z jedzeniem pięciu różnych jesiennych produktów i ocenia, czy to wystarczający sposób na wzmocnienie organizmu.

JESIENNE JAGODY PEŁNE WITAMIN

Chociaż latem częściej cieszymy się truskawkami, porzeczkami lub wiśniami, na początku jesieni dojrzewają maliny, jeżyny, żurawina, a w niektórych ogrodach nadal można znaleźć borówki, jagody lub agrest. Farmaceuta Rimvydas Blynas twierdzi, że jedną z najcenniejszych witamin występujących w tych jagodach jest kwas foliowy lub witamina B9, której organizm sam nie wytwarza.

Zwraca on uwagę, że w wymienionych jagodach można również znaleźć witaminę C, E i K. Witaminy C i E są silnymi przeciwutleniaczami, które pomagają organizmowi zmniejszyć utlenianie, utrzymać zdrową skórę i włosy oraz prawidłowe krążenie krwi, a witamina K ma korzystny wpływ na serce, krzepnięcie krwi i kości.

ŚLIWKI – ZDROWA MOC W MAŁYM OWOCU

Śliwki występują w wielu odmianach i są nie tylko smaczne, ale też pełne wartości odżywczych. Zawierają witaminy (A, B6, C, E, K), minerały (cynk, magnez, fosfor, żelazo) oraz błonnik, który wspiera pracę jelit. Według farmaceuty śliwki mogą pomagać w regulacji poziomu cholesterolu i glukozy oraz wspierać rozwój korzystnych bakterii jelitowych. Mimo swoich zalet, często są niedoceniane.

„Śliwki zawierają również sporo błonnika, który pomaga zapewnić

„Zdaniem farmaceuty kolorowy talerz to klucz do zdrowej i zrównoważonej diety – im więcej barw, tym więcej wartości odżywczych” Fot. zenpr.lt

prawidłowe funkcjonowanie jelit i regularne wypróżnianie. Niektóre badania wskazują, że owoce te sprzyjają namnażaniu się dobrych bakterii jelitowych i mogą mieć pozytywny wpływ na kontrolę poziomu cholesterolu i glukozy we krwi” – wyjaśnia farmaceuta.

BURAKI – NATURALNE WSPARCIE DLA KRĄŻENIA I TRAWIENIA

Buraki i ich sok warto włączyć do codziennej diety ze względu na azotany, które wspierają krążenie i obniżają ciśnienie krwi. Są bogate w błonnik, witaminy B6, B9, C oraz magnez, co sprzyja trawieniu i może zmniejszać apetyt. Barwniki zawarte w burakach mają działanie przeciwzapalne i wspierają pracę mózgu.

Choć buraki zawierają żelazo, jego ilość jest zbyt mała, by skutecznie leczyć niedokrwistość. „Osoby skarżące się na obniżony poziom hemoglobiny lub ferrytyny powinny skonsultować się z lekarzem lub farmaceutą w celu uzyskania zalecenia dotyczącego odpowiedniej mocy suplementów diety. W niektórych przypadkach konieczne jest stosowanie leków na receptę, a nawet kroplówki” – ostrzega farmaceuta.

PAPRYKA – WITAMINOWA BOMBA

Papryka jest jednym z najlepszych naturalnych źródeł witaminy C i innych przeciwutleniaczy, takich jak witamina A i E. Te ostatnie witaminy mają duży wpływ na pielęgnację skóry, jej szybszą regenerację, gojenie się ran, a także na zmniejszenie procesów zapalnych zachodzących w organizmie. Blynas twierdzi, że dzięki zawartości karotenoidów papryka może być również korzystna dla wzmocnienia funkcji wzroku.

CUKINIA – LEKKA I ZDROWA

Cukinia to niskokaloryczne warzywo bogate w wodę, błonnik, przeciwutleniacze, magnez, fosfor oraz witaminy z grupy B (B6, B9, ryboflawina). Wspiera układ nerwowy, metabolizm i odporność, a po obróbce termicznej zachowuje większość składników odżywczych.

Farmaceuta podkreśla, że kluczem do zdrowego odżywiania jest różnorodność i kolor na talerzu – codziennie warto spożywać kilka porcji warzyw, owoców lub jagód. W przypadku objawów niedoboru składników zaleca konsultację ze specjalistą.

Opr. J.B. na podst. inf. zenpr.lt

Na Litwie ruszają ćwiczenia wojskowe z udziałem 17 tys. żołnierzy

W związku ze zbliżającymi się rosyjsko-białoruskimi ćwiczeniami „Zapad”, we wtorek 2 września na Litwie rozpoczęły się zakrojone na szeroką skalę ćwiczenia „Perkūno griausmas”.

DWUMIESIĘCZNE SZKOLENIA NA TLE NAPIĘĆ REGIONALNYCH

„Perkūno griausmas” to największe tegoroczne ćwiczenia wojskowe na Litwie, w których udział weźmie około 17 tys. żołnierzy z Litwy i państw sojuszniczych. Manewry potrwać dwa miesiące i obejmą zarówno poligony wojskowe, jak i tereny cywilne. Po litewskich drogach przemieszczają się będą kolumny sprzętu wojskowego, a nad terytorium kraju operować będą samoloty wojskowe.

„Naszym celem jest ukierunkowanie przygotowań wojskowych na to, aby wszystkie jednostki osiągnęły i utrzymały gotowość do wykonywania zadań przewidzianych w planie obrony zbrojnej państwa” — powiedział generał Raimundas Vaikšnoras, dowódca Litewskich Sił Zbrojnych.

ĆWICZENIA POWIĄZANE Z REALNYMI PLANAMI OBRONNYMI

Jak informuje Wojsko Litewskie, „Perkūno griausmas” skonsoliduje szereg mniejszych ćwiczeń, których celem jest przygotowanie struktur dowódczych, jednostek operacyjnych i instytucji cywilnych do realizacji działań obronnych. Scenariusze będą obejmować zarówno planowanie, jak i praktyczne wykonanie zadań zgodnych z państwowym planem obrony.

W szkoleniach wezmą udział m.in. sztaby sił zbrojnych, jednostki wojskowe, komendy wojskowe oraz przedstawiciele instytucji samorządowych.

SZEREG ĆWICZEŃ WEWNĘTRZNYCH I SOJUSZNICZYCH

W ramach „Perkūno griausmas” odbędą się m.in. ćwiczenia: „Priedanga-25”, „Jungtinės greitojo

reagavimo pajėgos 2025”, „Vyčio skliautas/Pasitikėjimas 2025”, „Perkūno bastionas 2025”, „Inžinierių griausmas 2025”, „Geležinis vilkas 2025 II” oraz „Stiprus grifonas 2025”.

Podczas ćwiczeń „Priedanga-25” przewidziano działania na granicy państwowej — wzmocniona zostanie ochrona odcinków granicznych, prowadzone będą patrole wspólnie ze Strażą Graniczną.

W ramach ćwiczeń szybkiego reagowania szkolone będzie reagowanie na naruszenia granicy, działania hybrydowe oraz lokalne incydenty z użyciem broni. Jednostki będą również współpracować z instytucjami Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i samorządami.

Z kolei „Perkūno bastionas 2025” przewiduje szkolenie komendantów wojskowych odpowiedzialnych za współpracę z jednostkami sił zbrojnych w warunkach mobilizacji i stanu wojennego. Obejme ono m.in. procedury poboru rezerwistów i szkolenia z planów operacyjnych.

WSPARCIE ZE STRONY NIEMIEC I NATO

Równolegle z ćwiczeniami „Perkūno griausmas 2025” na Li-

twie do 2030 r. planowane jest przeprowadzenie ćwiczeń polowych niemieckiej brygady Grand Eagle 25. W ramach tych ćwiczeń do Litwy przybędzie około 2 tys. żołnierzy z 37. brygady niemieckiej, którzy dołączą do żołnierzy już przebywających kraju.

W ramach ćwiczeń NATO „Northern Coasts” (pol. Północne Wybrzeża) okręty niemieckie, amerykańskie i litewskie będą patrolować Morze Bałtyckie. Żołnierze Stanów Zjednoczonych przeprowadzą również ćwiczenia dowodzenia „Iron Fist” (pol. Żelazna Pięść), podczas których siły sojusznicze zostaną przemieszczone z Polski do korytarza suwalskiego.

Z kolei ćwiczenia „Steadfast Duel 2025” skupią się na koordynacji regionalnych planów obronnych NATO z planami krajowymi członków sojuszu.

Litewskie manewry odbywają się w czasie, gdy Rosja i Białoruś przygotowują się do wspólnych ćwiczeń „Zapad”. Według litewskiego wywiadu w rosyjsko-białoruskich manewrach może wziąć udział do 30 tys. żołnierzy. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

Podczas ćwiczeń „Priedanga-25” przewidziano działania na granicy państwowej Fot. Wojsko Litewskie, opr. red.

Światowy Dzień Dobroczynności. Liczy się nie tylko pieniądz, ale też czas, słowo, serce

Justyna Giedrojć

Celem obchodzonego 5 września Światowego Dnia Dobroczynności jest promowanie wartości, takich jak serdeczność i współczucie, zwiększenie świadomości na temat działalności charytatywnej oraz zachęcanie do angażowania się w pomoc innym, nie tylko przez wsparcie finansowe, ale także poprzez wolontariat i życzliwość.

Data ta upamiętnia rocznicę śmierci Matki Teresy z Kalkuty, która była symbolem bezinteresownej pomocy potrzebującym.

POMOC KOMPLEKSOWA

Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie zajmuje się opieką paliatywną nad pacjentami i ich rodzinami, oferując kompleksową pomoc medyczną, psychologiczną i duchową.

— Wspólnota, jaką tworzy hospicjum, jest kluczowa w zapewnieniu pacjentowi i jego rodzinie komfortu i poczucia bezpieczeństwa w obliczu najtrudniejszych momentów ich życia. Wszystkie te formy pomocy pomagają w pełni realizować misję hospicjum — zapewnienia godnego życia pacjentowi. Oprócz pomocy w organizowaniu opieki medycznej pracownicy hospicjum oferują chorym oraz ich bliskim pomoc psychologiczną, wsparcie oraz możliwość skorzystania z rozmowy z duchownymi. Wielu pacjentów znajduje się pod opieką hospicjum domowego. Hospicjum domowe jest bardzo ważnym elementem systemu opieki paliatywnej, ponieważ pozwala na godne życie w ostatnich chwilach, na wsparcie w najbliższym środowisku — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Aneta Górniewicz, wicedyrektorka placówki.

W POCZUCIU BEZPIECZEŃSTWA

W 2020 r. w hospicjum otwarto oddział dziecięcy.

S. Michaela Rak za środki zebrane od darczyńców wybudowała pierwsze i jedyne na Litwie hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki

Infolinia działa pod numerem 0 800 700 08 w godz. od 9.00 do 19.00 od poniedziałku do piątku. Konsultanci nie tylko dodają otuchy, ale też pomagają znaleźć rozwiązanie w trudnych sytuacjach. Na razie rozmowy są prowadzone wyłącznie w języku litewskim.

— W przypadku naszych najmłodszych pacjentów oferujemy też tzw. opiekę wytnieniową, kiedy dziecko trafia do hospicjum na jakiś czas. Rodzice mogą wtedy nieco odetchnąć, pozatławić sprawy czy też wyjechać na wakacje. Pamiętam kobietę, która pierwszy raz od siedmiu lat wyjechała na wakacje. Z takim ogromnym poświęceniem opiekowała się swoją chorą córką, że podczas urlopu budziła się w nocy i chciała biec jej szukać, upewnić się, czy wszystko jest z nią w porządku, chociaż dziecko było pod opieką w hospicjum. Dzieci niezależnie od wieku wymagają szczególnej opieki, która uwzględnia ich rozwój fizyczny, psychiczny i emocjonalny. Dział hospicjum

dziecięcego jest miejscem, w którym dziecko może poczuć się spokojniejsze, a jego rodzina otrzymuje pomoc w najtrudniejszych chwilach. Hospicjum zapewnia dziecku i rodzinie przestrzeń do życia z miłością i w poczuciu bezpieczeństwa — wyjaśnia rozmówczyni.

KOSZTY UTRZYMANIA HOSPICJUM

Miesięczne koszty utrzymania placówki wynoszą blisko 170 tys. euro.

— Połowę sumy, czyli 85 tys. euro miesięcznie, pokrywa Państwowa Kasa Chorych, drugą połowę musimy pozyskać sami. Są to środki finansowe przekazywane przez naszych darczyńców. Wśród nich są zarówno spółki, jak i osoby prywatne. Czasami ludzie podczas ślubów, jubileuszy czy innych imprez rezygnują z kwiatów i stawiają puszkę, do której goście mogą wrzucać pieniądze na rzecz hospicjum. 1 września w szkołach Wilna i Wileńszczyzny uczniowie ofiarowują pieniądze w ramach akcji „Kwieciek na hospicjum”. Nie kupują kwiatów, a pieniądze przekazują na rzecz naszej placówki. Ludzie przekazują nam też 1,2 proc. od podatku dochodowego.

12.>>

Jest wiele sposobów na wsparcie misji hospicyjnej — dodaje Aneta Górniewicz.

POMOC DOBROWOLNA I BEZINTERESOWNA

W hospicjum liczy się każda forma wsparcia.

— Zachęcamy też do wolontariatu, który ma dwie formy — medyczną i niemedyczną. Wolontariusz niemedyczny pomaga w pracach porządkowych w budynku i na terenie hospicjum, wspiera działania promocyjne, pomaga rozpowszechniać informacje o hospicjum. Wolontariusze angażują się podczas zbiórek, koncertów, kiermaszy. Przeprowadzamy dla nich szkolenia, żeby byli przygotowani do bezpośredniego niesienia pomocy osobom chorym. Wolontariusz medyczny wspiera hospicjum w opiece nad pacjentem, pomaga w karmieniu pacjenta i innych codziennych czynnościach, pomaga w pracach na oddziale hospicjum w asyście personelu. Wolontariusz medyczny uzupełnia zespół pracowników i pracuje bezpośrednio z pacjentami — wyjaśnia wicedyrektorka hospicjum.

DOBRO CZYNNOŚĆ NIE POLEGA JEDYNIEM NA MATERIALNYM WPIERANIU

Osobom w potrzebie w różnorodny sposób pomaga organizacja dobroczynna Caritas Litwa. Caritas angażuje się w pomoc dzieciom, seniorom, migrantom, uchodźcom oraz ludziom wykluczonym społecznie. Działania obejmują pomoc zarówno materialną, jak i duchową.

Od ponad miesiąca działa bezpłatna infolinia pomocy emocjonalnej dla osób starszych „Caritas klauso” (Caritas słucha).

Infolinia działa pod numerem 0 800 700 08 w godz. od 9.00 do 19.00 od poniedziałku do piątku. Konsultanci nie tylko dodają otuchy, ale też pomagają znaleźć rozwiązanie w trudnych sytuacjach. Na razie rozmowy są prowadzone wyłącznie w języku litewskim.

W 2024 r. w strukturach Caritas Litwa działało około 3,7 tys. wolontariuszy oraz 395 pracowników.

W hospicjum liczy się każda forma wsparcia — mówi Aneta Górniewicz, wicedyrektorka Hospicjum im. bł. ks. Michała Sopoćki

Z różnego rodzaju pomocy udzielonej przez tę organizację skorzystało 68 tys. mieszkańców kraju.

POMOC SENIOROM, UBOGIM, UCHODŹCOM

Tysiące wolontariuszy jednoczy Litewski Czerwony Krzyż (LCK).

— Niosą oni nieodpłatną pomoc tym, którzy jej potrzebują. Dzięki ich zaangażowaniu możemy realizować szereg projektów, m.in. pomoc uchodźcom wojennym z Ukrainy, wsparcie osób przebywających w domach opieki, wdrożenie programu azylu i integracji migrantów, realizowanie programu z zakresu udzielania pomocy psychologicznej czy

pierwszej pomocy. LCK posiada też wielu darczyńców — firmy, instytucje, osoby prywatne. Ofiarowane dary przekazywane są ludziom będącym w potrzebie — dla „Kuriera Wileńskiego” mówi Milda Vibrantytė, kierowniczka ds. komunikacji LCK.

Jednym z projektów LCK było uruchomienie infolinii pomocy humanitarnej. Dzwoniąc na numer telefonu 111, ludzie mogą skontaktować się ze specjalistami Litewskiego Czerwonego Krzyża przez 24 godziny na dobę oraz otrzymać wsparcie zarówno materialne, jak też emocjonalne. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

Wolontariusze niosą nieodpłatną pomoc tym, którzy jej potrzebują

Kiedy dziecko może już samo chodzić do szkoły i z niej wracać?

Litewskie prawo nie określa, ile lat musi mieć uczeń, by sam mógł iść do szkoły i z niej wracać. Według ekspertów, wszystko zależy od stopnia rozwoju dziecka, jego samodzielności, a także od dojrzałości rodziców.

Honorata Adamowicz

— W litewskim ustawodawstwie nie ma konkretnych wskazówek, od kiedy można dzieciom pozwolić na samodzielne uczęszczanie do szkoły. Rodzice muszą ocenić dojrzałość dziecka — czy potrafi ono zamknąć drzwi, bezpiecznie przejść przez ulicę, rozpoznać zagrożenia i w razie potrzeby zadzwonić do rodziców lub na numer alarmowy. Specjaliści i psychologowie twierdzą, że około 6-7. roku życia niektóre dzieci potrafią już samodzielnie wrócić do domu, zjeść obiad, ale inne potrzebują więcej czasu, żeby nabyć te nawyki. Dlatego bardzo ważne jest, aby wziąć pod uwagę charakter, dojrzałość i środowisko dziecka — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Daiva Piličiauskienė, zastępca dyrektora ds. edukacji w Szkole bezpiecznego dziecka im. Algisa Žikevičiausa w Kownie.

WIEK ROZWOJOWY I UMIEJĘTNOŚCI DZIECKA

Dzieci w wieku 5-7 lat powinny już posiadać podstawową wiedzę z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego. Powinny rozumieć, czym jest droga i chodnik, wiedzieć, że zabawa na ulicy jest niebezpieczna, umieć przechodzić przez jezdnię na przejściu dla pieszych lub skrzyżowaniu z sygnalizacją świetlną, rozpoznawać kolory zielonej, żółtej i czerwonej sygnalizacji świetlnej oraz rozumieć ich znaczenie. Dziecko musi nauczyć się patrzeć w lewo, w prawo oraz upewniać się, że wszystkie samochody się zatrzymały.

— Od najmłodszych lat należy rozmawiać z dzieckiem i wyjaśniać mu, dlaczego odblask lub jaskrawa

Dzieci w wieku 5-7 lat powinny już posiadać podstawową wiedzę z zakresu bezpieczeństwa ruchu drogowego

Należy przypomnieć dzieciom, że poruszające się hulajnogi lub rowery podczas chodzenia po chodniku mogą stanowić zagrożenie. Dlatego ważne jest, aby obserwować otoczenie i zachować ostrożność.

kamizelka są potrzebne w ciemności, zwłaszcza na terenach wiejskich. Obowiązkowe jest noszenie kamizelki odblaskowej lub latarki, a także noszenie odblasku na prawym ramieniu lub nodze, ponieważ dzięki temu pieszy, idący pod prąd, jest lepiej widoczny — doradza Daiva Piličiauskienė.

Dzieci powinny znać ogólny numer alarmowy 112 i potrafić powiedzieć swoje imię i nazwisko oraz adres.

Dziecko powinno od małych lat wiedzieć, że nie należy rozmawiać

z osobami nieznanymi. Jeśli rozmawia z nieznanym, ważne jest, aby pozostać w miejscu, w którym są inni ludzie i w żadnym wypadku nie cofać się w bardziej odległe miejsce. Jeśli coś wydaje się dziwne lub niekomfortowe, nie należy bać się powiedzieć „nie”.

Dziecko także powinno umieć korzystać z technologii, żeby wiedzieć, jak skontaktować się z rodzicami przez telefon. Ale jednocześnie musi też być świadome tego, że nie powinno przeglądać telefonu ani słuchać muzyki podczas spaceru, ponieważ obniża to jego koncentrację i czujność.

Bardzo ważne jest też tłumaczenie dzieciom (i niektórym dorosłym też!), że spóźnienie nie jest powodem do podejmowania ryzyka — w żadnym wypadku nie powinny przebiegać przez ulicę na czerwonym świetle ani w miejscu, w którym jest to zabronione.

14.>>

**DOBRY PRZYKŁAD JEST
NAJLEPSZYM NAUCZYCIELEM**

— Wyrobienie u dziecka nowego nawyku zajmuje kilka miesięcy. Rodzice powinni sami przestrzegać zasad bezpiecznego ruchu drogowego, dawać dobry przykład, omawiać z dziećmi sygnalizację świetlną i sytuacje na drodze oraz regularnie powtarzać te umiejętności. Zanim pozwolimy dziecku na samodzielną podróż do szkoły, zaleca się kilkukrotne przejechanie z dzieckiem zaplanowaną trasą, ale po pewnym czasie należy ponownie sprawdzić, czy dziecko nadal wybiera bezpieczną drogę i przestrzega zasad, omówić przejścia, niebezpieczne zakręty i bezpieczne miejsca. Warto także wskazać, gdzie można szukać pomocy, na przykład sklep czy dom sąsiada — tłumaczy ekspertka.

**WYBÓR I ZAPAMIĘTANIE
NAJBEZPIECZNIEJSZEJ TRASY**

Trasa może być dłuższa, ale bezpieczna. Wybierając trasę, należy sprawdzić natężenie ruchu na ulicach, czy są tam przejścia dla pieszych z wyznaczonymi miejscami, czy samochody się zatrzymują i czy widoczność na przejściach dla pieszych nie jest ograniczona (czy nie blokuje pola widzenia).

Dzieci muszą mieć możliwość oczekania, aż samochód się zatrzyma, i nawiązania kontaktu wzrokowego z kierowcą. Rodzice powinni wybierać trasy z oświetlonymi chodnikami i ulicami oraz unikać ciemnych, zacisznych lub słabo widocznych podwórek, parków i terenów przemysłowych, a także wybierać tereny zaludnione i dobrze utrzymane.

Należy przypomnieć dzieciom, że poruszające się hulajnogi lub rowery podczas chodzenia po chodniku mogą stanowić zagrożenie. Dlatego ważne jest, aby obserwować otoczenie i zachować ostrożność. Dziecku wygodnie jest narysować lub zaznaczyć trasę na mapie z widocznymi punktami orientacyjnymi (sklep, przystanek autobusowy, most); dziecko powinno być w stanie rozpoznać te obiekty. Można również samodzielnie narysować mapę drogi „dom — szkoła — dom”. Ułatwia to wizualne zapamiętanie trasy.

**RÓŻNE ZAGROŻENIA W MIEŚCIE
I NA TERENIE WIEJSKIM**

— W mieście panuje duży ruch uliczny, dużo samochodów, rowerów i skuterów, jest wiele skrzyżowań, częste przejścia dla pieszych i jest wielu obcych ludzi. Dlatego należy wybierać trasy z chodnikami i regulowanymi przejściami dla pieszych, uczyć dziecko nawiązy-

wania kontaktu wzrokowego z kierowcami i czekania na zatrzymanie, unikania przechodzenia przez podwórka i parkingi. Konieczne jest też noszenie odblasków lub jasnych elementów po zmroku — tłumaczy Daiva Piličiauskienė.

Z kolei na wsi jest mniej chodników, ruch po ulicach odbywa się z większą prędkością, oświetlenie jest słabsze, pobocza są wąskie, a dzikie lub bezpańskie zwierzęta mogą swobodnie się poruszać. Należy zatem chodzić poboczem, z dala od krawędzi jezdni, pod prąd, nosić kamizelkę odblaskową lub latarkę i nosić odblask na prawym ramieniu lub nodze, aby kierowcy lepiej widzieli osobę idącą. Jeśli to możliwe, należy wybierać trasy z chodnikami dla pieszych, unikać nieoświetlonych odcinków i informować rodziców o wybranej trasie. Bezpieczne podróżowanie transportem publicznym

— Wybierzcie się razem na pierwszą przejażdżkę (lub nawet kilka) — pokażcie cały proces w praktyce. Przygotujcie plan, „co zrobić, jeśli...” — np. autobus nie przyjedzie, zgubisz bilet, ominiesz przystanek. Umówcie się z dzieckiem, aby zadzwoniło lub wysłało SMS-a po przyjeździe autobusu. Wyjaśnijcie, dlaczego nie należy rozmawiać z nieznajomymi ani stosować się do ich sugestii. Pytania typu: „Co byś zrobił, gdyby...?” pomagają w zapamiętywaniu, więc naprawdę warto „zagrać” w taką grę. I oczywiście należy nauczyć zasad bezpiecznego zachowania podczas oczekiwania na autobus, jazdy nim i wysiadania z niego. Dziecko powinno wiedzieć, w którym autobusie jedzie, na którym przystanku ma wysiąść i co zrobić, jeśli przypadkowo wysiadzie za wcześnie lub za późno. Należy mu doradzić, aby skontaktowało się z kierowcą lub innymi pasażerami, zadzwoniło do rodziców. Przypomnijcie dziecku, co ma zrobić, jeśli ktoś próbuje z nim rozmawiać lub zaprasza go do wspólnego wyjścia. Dziecko powinno odmówić i pozostać w miejscu, gdzie jest więcej osób — podkreśla Daiva Piličiauskienė. ■

Fot. Freepik.com

Dziecko powinno od małych lat wiedzieć, że nie należy rozmawiać z osobami nieznajomymi

Wrzesień dla rodzin czasem na zmianę kierunku wydatków: kroki, jak to zrobić łatwiej

Większość litewskich rodzin przyznaje, że latem wydaje pieniądze inaczej. Ekspertka SEB Banku radzi, jak płynnie wejść w tryb szkolny i przygotować budżet na jesień.

LATEM ROZRYWKA NA PIERWSZYM MIEJSCU

Wakacje dla wielu rodzin na Litwie wiązały się z intensywnym wydawaniem pieniędzy na przyjemności. Aż 45 proc. uczestników badania z inicjatywy banku SEB wskazało, że największą część letnich wydatków stanowiły różnego rodzaju rozrywki — od lodów i trampolin po wodne rowery i atrakcje dla dzieci. Na drugim miejscu znalazły się podróże (34 proc.), wyprzedzając nieznacznie codzienne wydatki.

Jedna czwarta respondentów wskazała wyżywienie jako główną pozycję budżetową w okresie wakacyjnym, a taka sama liczba rodzin najwięcej wydała na letnie obozy dla dzieci.

„Zarządzanie finansami wymaga ciągłej uwagi. Najczęściej ich złożoność zależy od wcześniej zdobytego doświadczenia i wyciągniętych wniosków” — powiedziała Sigita Strockytė-Varnė, ekspert ds. finansów osobistych w banku SEB.

KROK PIERWSZY: ANALIZA NAWYKÓW FINANSOWYCH

Przygotowania do jesieni należy rozpocząć od zrozumienia, jak pieniądze były wydawane latem. Analiza nawyków finansowych to pierwszy krok do skutecznego zarządzania budżetem. Narzędzia do rejestrowania wydatków, w tym aplikacje mobilne, pozwalają łatwo podzielić wydatki na kategorie i zidentyfikować obszary do optymalizacji.

„Większość rodzin na Litwie przyznaje, że latem zarządza swoimi finansami w nieco inny sposób” — dodała Strockytė-Varnė.

KROK DRUGI: DOSTOSOWANIE BUDŻETU NA JESIEŃ

Początek roku szkolnego oznacza dla wielu rodzin konieczność zmiany

„Zarządzanie finansami wymaga ciągłej uwagi. Najczęściej ich złożoność zależy od wcześniej zdobytego doświadczenia i wyciągniętych wniosków” — zaznaczyła Sigita Strockytė-Varnė Fot. SEB

priorytetów finansowych. Nowe ubrania, podręczniki, zajęcia dodatkowe czy transport — to wszystko wiąże się z dodatkowymi kosztami. Stąd drugi krok to sporządzenie aktualnego planu finansowego z myślą o sezonie jesiennym.

„Regularne przeglądanie i korygowanie planu wydatków wzmacnia dyscyplinę finansową” — podkreśliła Strockytė-Varnė.

Rodziny coraz częściej stosują przypomnienia w kalendarzu, aby regularnie analizować swoje finanse i lepiej rozłożyć koszty w czasie. Pomaga to uniknąć nagłych braków gotówki w kluczowych momentach oraz zwiększa bezpieczeństwo finansowe.

KROK TRZECI: UCZ DZIECI BUDŻETOWANIA

Nowy rok szkolny to także dobra okazja, by wprowadzić dzieci w świat finansów. Część młodych osób tego lata po raz pierwszy samodzielnie zarobiła pieniądze — jak wskazuje badanie SEB, a 11 proc. dzieci z ankietowanych rodzin planowało pracę sezonową. Inne dzieci zdobywały kieszonkowe, pomagając sąsiadom czy opiekując się zwierzętami.

„Najmłodsi mieszkańcy Litwy są zmotywowani, a większość z nich

zdaje sobie sprawę, że źródłem dochodu nie są tylko kieszonkowe” — zaznaczyła Strockytė-Varnė.

Rodzice powinni wspólnie z dziećmi planować zakupy szkolne, rozróżniać potrzeby od zachcianek i szukać najlepszych cen. Taka praktyka uczy odpowiedzialnego podejścia do pieniędzy i wzmacnia samodzielność najmłodszych.

PRZEMYŚLANE DECYZJE — FUNDAMENT DOBRYCH FINANSÓW

Ekspertka SEB podkreśla, że odpowiedzialne zarządzanie pieniędzmi nie polega tylko na oszczędzaniu. Równie ważne jest podejmowanie przemyślanych decyzji zakupowych oraz planowanie z wyprzedzeniem.

„Mądre zarządzanie finansami to nie ograniczenia, ale możliwość cieszenia się zarówno dzisiejszymi przyjemnościami, jak i spokojnym spojrzeniem w przyszłość” — powiedziała ekspertka.

Wejście w nowy rok szkolny może być płynne i stabilne finansowo, jeśli rodziny podejną do tego procesu z planem, analizą i gotowością do nauki — nie tylko dzieci, ale i dorosłych.

Opr. J.B.napodst.inf.SEBBankas

Seniorzy mogą bez wychodzenia z domu ubiegać się o rekompensatę za ogrzewanie

Honorata Adamowicz

Termin składania wniosków na rekompensatę za ogrzewanie rozpoczyna się we wrześniu i trwa do maja następnego roku. Samorząd stołeczny w tym roku wprowadził nową usługę dla seniorów. Po odebraniu automatycznego połączenia i podaniu niezbędnych informacji, seniorzy będą mogli ubiegać się o rekompensatę za ogrzewanie, nie wychodząc z domu — zajmie to zaledwie trzy minuty.

Nowa usługa dla wileńskich seniorów — to proaktywne powiadomienie telefoniczne o zakończeniu okresu zasiłkowego i możliwość zamówienia przedłużenia usługi podczas rozmowy. Usługa proaktywnego przewodnika będzie dostępna w języku litewskim, rosyjskim, polskim i angielskim. Seniorzy, których okres rozliczeniowy wygaś, otrzymają automatyczne połączenia na koniec każdego miesiąca. Po zapoznaniu się z informacją o przysługującej im rekompensacie klienci będą musieli uwierzytelnić się podając ostatnie cztery cyfry swojego numeru identyfikacyjnego.

KOGO DOTYCZY REKOMPENSATA?

„O rekompensatę mogą ubiegać się mieszkańcy, którzy zadeklarują Wilno jako miejsce zamieszkania lub wynajmowania i spełniają następujące warunki: wartość nieruchomości nie przekracza normatywu wartości nieruchomości (wyceniane są wszystkie nieruchomości, np. mieszkania, ziemia, samochody, gotówka, udziały, lokaty). Wszyscy dorośli członkowie rodziny (od 18. roku życia), jedna osoba mieszkająca lub nastolatek od 16. do 18. roku życia muszą spełniać co najmniej jeden z warunków zatrudnienia, np.: osoba jest w wieku emerytalnym; osoba w wieku produkcyjnym jest bezrobotna i zarejestrowana w Służbie Zatrudnienia; wychowuje dziecko do 3 lat; uczy się do 24 lat. Należy pamiętać, że w przypadku zadłużenia z tytułu ogrzewania, ciepłej wody lub wody

pitnej, odszkodowanie może zostać przyznane tylko wtedy, gdy została zawarta umowa z dostawcą o spłatę zadłużenia lub sąd stwierdził powstanie zadłużenia. Należy również podkreślić, że kilka rodzin/kilka osób mieszkających samotnie, które zadeklarowały zamieszkanie w jednym lokalu mieszkalnym/wynajmują lokal mieszkalny i płacą za ogrzewanie, ciepłą wodę lub wodę pitną do tego lokalu na podstawie jednego rachunku (książki rozliczeń), muszą złożyć oddzielne wnioski o rekompensatę” — poinformowano „Kurier Wileński” w samorządzie Wilna.

W poprzednim sezonie grzewczym rekompensatę otrzymało 33,6 tys. mieszkańców Wilna; średnia kwota rekompensaty przyznanej mieszkańcom wyniosła 201 euro. Przewiduje się, że w sezonie grzewczym 2025/2026 rekompensatę otrzyma około 38,5 tys. mieszkańców.

Jeżeli wartość nieruchomości przekracza normę wartości nieruchomości, ale mieszkaniec ubiega się o nią po raz pierwszy lub minęły dwa lata od ostatniej wypłaty rekompensaty, może ona zostać przyznana na okres trzech miesięcy.

„Wysokość rekompensaty oblicza się uwzględniając uzyskane dochody oraz część wydatków przeznaczonych na ogrzewanie i wodę w lokalu miesz-

kalnym, jednak rekompensata dotyczy tylko tej części wydatków, która nie przekracza norm dla powierzchni lokalu mieszkalnego lub ilości wody. Rekompensata za ogrzewanie przysługuje, gdy koszty ogrzewania przekraczają 10 proc. dochodu, 442 euro na każdego członka rodziny lub 663 euro na jedną osobę mieszkającą. Rekompensata za ciepłą wodę przysługuje, gdy koszty ciepłej wody przekraczają 5 proc. dochodu. Rekompensata za wodę pitną przysługuje, gdy koszty wody pitnej przekraczają 2 proc. dochodu” — przekazano nam w samorządzie.

JAK UBIEGAĆ SIĘ?

Mieszkańcy Wilna mogą ubiegać się o rekompensatę: telefonicznie pod numerem +370 700 35545, postępując zgodnie z instrukcjami audioprzewodnika (przy pierwszym składaniu wniosku); e-mailem, logując się na swoje konto osobiste SPIS — wypełniając i podpisując właściwy formularz wniosku i następnie przesyłając go e-mailem na adres sis@vilnius.lt lub składając za pośrednictwem systemu e-doręczeń lub przesyłając wypełniony wniosek pocztą tradycyjną na adres: Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius; odwiedzając Miejskie Centrum Obsługi Klienta przy Konstitucijos pr. 3 (I piętro).

Przewiduje się, że w sezonie grzewczym 2025/2026 rekompensatę otrzyma około 38,5 tys. mieszkańców **Fot. Dainius Labutis, ELTA**

„Chronimy łososa”: ruszyła jesienna akcja

Od 1 września na Litwie ruszyła coroczna akcja „Chronimy łososa”. Działania kontrolne prowadzone przez Departament Ochrony Środowiska potrwać do 20 listopada i będą koncentrować się na ochronie łososi oraz pstrągów w okresie ich migracji i tarła.

W związku z rozpoczęciem akcji wprowadzono ograniczenia dla wędkarzy. Od 1 września do 15 października wszystkie złowione łososie i pstrągi muszą być wypuszczane z powrotem do wody. Zatrzymywanie tych gatunków będzie dozwolone dopiero po zakończeniu okresu tarła — od 1 stycznia do 30 kwietnia — i wyłącznie w przypadku osobników o długości co najmniej 65 cm.

Celem działań jest nie tylko fizyczna ochrona ryb, ale także edukacja społeczeństwa oraz zapobieganie naruszeniom przepisów. W trakcie kampanii przypominane są zasady dotyczące połowów. Departament zachęca mieszkańców do korzystania z dostępnych kanałów informacyjnych, w tym wspólnej infolinii i strony internetowej. Mieszkańcy, którzy zaobserwują przypadki nielegalnych połowów, powinni zgłaszać je pod numerem alarmowym 112.

Akcja z roku na rok zyskuje coraz większe poparcie społeczne. Obserwuje się rosnącą liczbę zgłoszeń o naruszeniach, a w działania prewencyjne aktywnie włączają się także nieetatowi inspektorzy, organizacje pozarządowe oraz media.

W 2024 r. w ramach akcji przeprowadzono 244 kontrole, podczas których sprawdzono 1 386 wędkarzy amatorów oraz 15 podmiotów komercyjnych. Ujawniono 176 naruszeń, z czego połowę stanowiły poważne wykroczenia. Łączne szkody wyrządzone środowisku oszacowano na 69 526 euro.

W tym roku również przewidziano wzmożone kontrole na terenie całego kraju. Kontrole będą przeprowadzane w dzień i w nocy, z wykorzystaniem dronów oraz kamer termowizyjnych.

Opr. J. B. na podst. inf.
Ministerstwa Środowiska

W wrześniu „Lietuvos draudimas” ubezpieczy 350 tysięcy uczniów

W wrześniu firma Lietuvos draudimas zapewni ubezpieczenie od wypadków na ulicach i drogach wszystkim uczniom szkół ogólnokształcących w kraju, których w tym roku jest około 350 tysięcy, poinformowała firma w poniedziałek 1 września.

Inicjowana przez spółkę akcja odpowiedzialności społecznej „Apsaugok mane” („Chroń mnie”) odbędzie się już po raz 26.

Firma ubezpieczeniowa odkryła również, że ubezpieczenie nie będzie obowiązywać, jeśli uczeń ulegnie wypadkowi drogowemu, podróżując pojazdem napędzanym energią elektryczną.

Ubezpieczenie wchodzi w życie automatycznie — to znaczy, że sami mieszkańcy nie muszą się nigdzie zgłaszać. Odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia zostanie wypłacone niezależnie od tego, czy uczeń będzie sprawcą wypadku. Suma wypłacanego odszkodowania może wynieść do 5 tys. euro.

„Ochrona ta dotyczy dzieci poruszających się pieszo, na rowerze, rolnkach, deskorolce lub hulajnodze w dowolnym miejscu na terenie Litwy i o dowolnej porze dnia, ale pojazd nie może być wyposażony w silnik elektryczny. W przypadku uczestnictwa dziecka w wypadku

drogowym rodzice lub opiekunowie muszą zgłosić zdarzenie policji i zarejestrować szkodę w „Lietuvos draudimas” — informuje w komunikacie Aurelija Kazlauskienė, dyrektor ds. strategii, klientów i marketingu spółki Lietuvos draudimas.

Według danych spółki Lietuvos draudimas, aż 40 proc. wszystkich wypadków drogowych dotyczy uczniów klas początkowych. Dlatego w 2024 roku spółka stworzyła książkę „Saugus kelyje” („Bezpieczny na drodze”), dostosowaną do potrzeb uczniów klas najmłodszych. Książkę można bezpłatnie pobrać w formacie elektronicznym na stronie internetowej spółki.

W tym roku ubezpieczyciele robią kolejny krok — pracownicy firmy Lietuvos draudimas odwiedzą szkoły w całej Litwie i poprowadzą lekcje na temat bezpieczeństwa ruchu drogowego. Nie są to suche zasady — to ma być wciągająca, zabawna i zrozumiała dla dzieci podróż ku bezpieczniejszej drodze. Nauczyciele są zatem zachęceni do rejestracji swoich klas do udziału w lekcjach.

Zajęcia będą odbywać się we wrześniu i październiku, a terminy można dogodnie uzgodnić z przydzielonym specjalistą. Rejestracja odbywa się na stronie internetowej ld.lt.

Opr. B.Ł. na podst. BNS, ld.lt

Inicjowana przez spółkę akcja odpowiedzialności społecznej „Apsaugok mane” („Chroń mnie”) odbędzie się już po raz 26. Fot. organizatorzy, ELTA

Gimnazjum „JP2” rozpoczęło rok 2025/26. „To, co trzeba zrobić, dotyczy wszystkich”

Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie zainaugurowało nowy rok szkolny 2025/26. Dyrektor Adam Błaszkiwicz skierował do uczniów powitalne przemówienie. Zapewnił, że nie będzie łatwo, ponieważ nauka to praca, ale obiecał pomoc i „nauczenie uczenia się”.

DO HYMNU – POSTAWA ZASADNICZA

Powitanie zaczęło się od reprimendy, że do hymnu (na początku każdego roku szkolnego w polskich szkołach na Litwie odtwarzany jest hymn Republiki Litewskiej) należy przyjąć odpowiednią postawę. Dyrektor szybko jednak przeszedł do spraw szkolnych.

„Wiecie, że podczas hymnu przyjmuje się postawę zasadniczą – przynajmniej wtedy, gdy się nie śpiewa. Okej, ale wszyscy chcą do szkoły – do naszego gimnazjum. Dwunaste klasy, pierwsze klasy – ta szkoła to miejsce, gdzie uczymy się. I tych, którzy chcą, którzy pragną, nauczymy wszystkiego. A nawet więcej – nauczymy, jak się uczyć” – mówił podczas apelu dyrektor gimnazjum.

W dalszej części wystąpienia zwrócił się szczególnie do uczniów klas czwartych, przypominając o trudnościach organizacyjnych, ale i wysokich oczekiwaniach wobec nich.

„Szczególnie miło mi powitać czwartaków (czwartoklasistów – przyp.red.) – to nasza trzydziesta promocja, jubileuszowa, to wiecie, jakie nadzieje w was pokładamy? O! Tym bardziej, że wyzwań nie brakuje. Jeszcze nie mamy potwierdzonego harmonogramu egzaminów – jest tylko projekt. Trochę majstrują władze oświatowe przy wakacjach, szczególnie wielkanocnych. Nie wiadomo, jak będziemy zdawać i co będziemy zdawać. Ale jedno jest pewne: dwunaste klasy stoją przed dużym wyzwaniem” – zaznaczył Adam Błaszkiwicz.

SUKCESY ZESZŁEGO ROKU

Wspominał też o ubiegłorocznych sukcesach uczniów i zachęcał do czerpania z nich wzoru.

Jak co roku uczniów powitał dyrektor gimnazjum Adam Błaszkiwicz

Fot. Aurora Degesyte, opr. red. A.K.

„Największym wyzwaniem jest to, by nie być gorszymi od dwudziestej dziewiętej promocji. A ta promocja spisała się naprawdę świetnie – wyniki były wysokie. Oczywiście w tym roku trochę majstrowano przy setkach, ale wszystkie szkoły miały te same warunki. A jednak – otrzymać pięć, cztery czy trzy setki na egzaminie państwowym – to naprawdę wielka rzecz. Może najlepiej brać przykład z jednego z naszych uczniów, który zdał pięć egzaminów na sto procent, a z fizyki otrzymał dziewięćdziesiąt osiem punktów. Chciał atakować i zdawać jeszcze więcej, ale potem zrezygnował – i może dobrze. Bo gdyby zdobył sześć setek, byłby ewenementem na skalę całej Litwy” – mówił dyrektor Błaszkiwicz.

MOTTO PAPIEŻA SPRAWDZI SIĘ W POŁOWIE

W drugiej części przemówienia powitał uczniów klas pierwszych, przypominając im słowa patrona szkoły.

„Szczególnie witamy też pierwszaków (pierwszoklasistów – przyp.red.). Większość z was przyszła z progimnazjum. Tam na ścianie, przy wejściu,

macie już motto, które spotyka was i tutaj. I patron naszych szkół – święty Jan Paweł II. Kiedyś, zwracając się do młodzieży, powiedział: »Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od was nie wymagali». Ta druga część zdania może się u nas nie sprawdzi, bo nauczyciele na pewno będą wymagać. Ale pierwsza część – »musicie od siebie wymagać» – pozostaje bardzo aktualna. Jeżeli czujecie, że czegoś nie wiecie – nie warto szukać wymówek, tylko trzeba usiąść i nadrobić. To dotyczy wszystkich – pierwszych, drugich, trzecich i czwartych klas» – przypomniał Błaszkiwicz.

„(...) Proszę was – nie porównujcie się do kolegi, do przyjaciela. Porównujcie się do samych siebie. Wzrastajcie w wartościach, w dobru, w miłości, w wiedzy» – mówił podczas apelu dyrektor gimnazjum.

Na zakończenie wręczono zaległe dyplomy, uczniowie udali się do klas na pierwsze powakacyjne spotkania. W zeszłym roku gimnazjum JP2 obchodziło swoje 30-lecie, w tym roku naukę rozpoczyna 30. promocja (rocznik).

Opr. A.K. na podst. inf. A.D.

Apel Europejskiej Fundacji Praw Człowieka o respektowanie międzynarodowego prawa na Litwie

Prawa mniejszości narodowych do zachowania tożsamości ciągle są przedmiotem politycznego handlu, dlatego tak ważne są fakty i dokumenty, które regulują zobowiązania państw. Zamieszczamy stanowisko Europejskiej Fundacji Praw Człowieka w sprawie postulatów zakazu stosowania znaków diakrytycznych w pisowni imion i nazwisk w dokumentach urzędowych.

W trakcie prowadzonych rozmów koalicyjnych pomiędzy Litewskim Związkiem Chłopów i Zielonych (LVŽS) a Partią Socjaldemokratyczną, ugrupowanie kierowane przez Aurelijusa Verygę przedstawiło 41-punktową listę żądań politycznych. Dokument ten, choć nie został oficjalnie opublikowany, został ujawniony opinii publicznej i wywołał szeroką debatę. Lista obejmuje szerokie spektrum propozycji – od kwestii podatkowych i gospodarczych, przez politykę społeczną, aż po zagadnienia światopoglądowe. Na końcu listy znalazły się także kwestie określone jako „wartościowe”, w tym sprzeciw wobec stosowania znaków diakrytycznych w dokumen-

tach urzędowych (uzasadniając go potrzebą ochrony języka litewskiego). Z perspektywy ochrony praw człowieka i praw mniejszości narodowych, właśnie ten postulat budzi szczególne zaniepokojenie. Należy podkreślić, że w kontekście funkcjonowania w litewskim życiu politycznym przedstawicieli mniejszości polskiej, kwestia oryginalnej pisowni imion i nazwisk ma charakter nie tylko symboliczny, ale także fundamentalny z punktu widzenia standardów prawnych obowiązujących w Republice Litewskiej oraz zobowiązań międzynarodowych tego państwa.

Prawo do używania imienia i nazwiska w oryginalnej formie zostało jednoznacznie uregulo-

wane zarówno na płaszczyźnie międzynarodowej, jak i w ramach zobowiązań dwustronnych Republiki Litewskiej:

PRAWO MIĘDZYNARODOWE I ORZECZNICTWO ETPC

System ochrony praw człowieka Rady Europy, w tym Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, gwarantuje w art. 8 prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego. Europejski Trybunał Praw Człowieka w swoim utrwalonym orzecznictwie konsekwentnie podkreśla, że prawo to obejmuje elementy tożsamości jednostki, w tym imię i nazwisko.

21.>>

Prawa językowe uznawane są za podstawowe europejskie wartości (na zdjęciu Parlament Europejski)

Fot. CC-BY-4.0: © European Union 2025; Źródło: EP

20.>>

Państwa-strony Konwencji mają nie tylko obowiązek powstrzymywania się od ingerencji, lecz także obowiązek podejmowania działań pozytywnych w celu zapewnienia skutecznej realizacji tego prawa.

**RAMOWA KONWENCJA
RADY EUROPY O OCHRONIE
MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH**

Konwencja nakłada na państwa-strony obowiązek podejmowania działań legislacyjnych, administracyjnych i edukacyjnych w celu skutecznej ochrony praw mniejszości narodowych, w tym zapewnienia możliwości posługiwania się własnym językiem i zachowania elementów tożsamości kulturowej, takich jak imię i nazwisko. W opinii z 2025 r. Komitet Doradczy Konwencji stwierdził, że obowiązująca od 2022 r. Ustawa o pisowni imion i nazwisk w dokumentach nie rozwiązuje problemu stosowania nielitewskich znaków diakrytycznych. Podkreślono jednoznacznie konieczność stworzenia przepisów prawnych umożliwiających wierne zapisywanie imion i nazwisk w ich oryginalnej formie, z pełnym poszanowaniem różnorodności językowej i tożsamości mniejszości narodowych. Komitet Doradczy wskazał także na potrzebę zapewnienia skutecznych mechanizmów ochrony tego prawa w praktyce administracyjnej, aby państwa-strony Konwencji mogły w pełni realizować swoje zobowiązania (pełną treść opinii można przeczytać na stronach Rady Europy).

ZOBOWIĄZANIA DWUSTRONNE

Traktat między Republiką Litewską a Rzeczpospolitą Polską o przyjaznych stosunkach i dobru sąsiedzkiej współpracy z 1994 r. nakłada obowiązek stworzenia warunków umożliwiających członkom mniejszości narodowych używanie imion i nazwisk zgodnie z brzmieniem ich języka ojczystego. W świetle utrwalonych standardów ochrony praw człowieka powinność ta obejmuje także prawo do zachowania oryginalnej

pisowni. Ograniczenie tego prawa pozostawiałoby w sprzeczności z zobowiązaniami traktatowymi i podważałoby zaufanie do deklarowanej przez Litwę polityki poszanowania praw mniejszości.

Również inne akty prawa międzynarodowego – takie jak Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych (art. 17 i 27) czy Deklaracja UNESCO w sprawie różnorodności kulturowej – podkreślają znaczenie ochrony tożsamości kulturowej, językowej i narodowej. Tożsamość ta w sposób oczywisty obejmuje także prawo do zachowania oryginalnej pisowni imion i nazwisk.

**STANOWISKO EUROPEJSKIEJ
FUNDACJI PRAW CZŁOWIEKA**

Europejska Fundacja Praw Człowieka z głębokim zaniepokojeniem przyjęła informację o pojawieniu się postulatu zakazu stosowania znaków diakrytycznych w pisowni imion i nazwisk w trakcie rozmów nad związaniem nowej koalicji rządzącej w RL. Prawo do zachowania imienia i nazwiska w oryginalnej formie, wraz z należnymi znakami diakrytycznymi, nie jest jedynie kwestią techniczno-językową, lecz fundamentalnym elementem tożsamości jednostki oraz praw mniejszości narodowych. Republika Litewska, jako członek Rady Europy i strona licznych traktatów międzynarodowych, zobowiązana jest do zapewnienia skutecznych mechanizmów ochrony tego prawa. Postulat ograniczenia stosowania znaków diakrytycznych stoi w sprzeczności z tymi zobowiązaniami i nie powinien znaleźć odzwierciedlenia w procesie legislacyjnym.

Imię i nazwisko stanowią fundamentalny element tożsamości jednostki, a prawo do ich zachowania w oryginalnej formie jest integralnym aspektem ochrony życia prywatnego i rodzinnego. Analiza międzynarodowych standardów wskazuje jednoznacznie, że państwa-strony Konwencji mają obowiązek podejmowania działań pozytywnych w celu zapewnienia skutecznej ochrony tego pra-

wa, w tym poprzez umożliwienie wiernego zapisu imion i nazwisk z należnymi znakami diakrytycznymi. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wielokrotnie podkreślało, że poszanowanie życia prywatnego i rodzinnego obejmuje obowiązek państw zapewnienia jednostkom realnej możliwości korzystania z pełni tego prawa, w tym ochrony elementów kulturowych i językowych, które determinują tożsamość.

Europejska Fundacja Praw Człowieka apeluje o zapewnienie w Sejmie Republiki Litewskiej możliwości merytorycznej dyskusji nad zagadnieniem stosowania znaków diakrytycznych w pisowni imion i nazwisk oraz o przyjęcie rozwiązań legislacyjnych zgodnych z międzynarodowymi standardami ochrony praw człowieka i mniejszości narodowych. Fundacja podkreśla, że prawo do zachowania tożsamości językowej i kulturowej jest nieodłącznym elementem demokratycznego państwa prawa, a jego respektowanie stanowi nie tylko obowiązek państwa, lecz również wyraz poszanowania fundamentalnych wartości społeczeństwa wielokulturowego.

W związku z powyższym w dniu 22 sierpnia 2025 r. Fundacja skierowała do Posłów na Sejm Republiki Litewskiej oficjalny apel, w którym wyraziła sprzeciw wobec planów ograniczenia prawa do oryginalnej pisowni imion i nazwisk oraz wezwała do zapewnienia otwartej, merytorycznej debaty parlamentarnej w tej sprawie. Podkreśliliśmy, że rezygnacja z rozwiązywania problemu stosowania znaków diakrytycznych oznaczałaby nie tylko ograniczenie praw mniejszości, lecz także brak poszanowania uzasadnionych oczekiwań społecznych wynikających z wcześniejszych deklaracji politycznych.

Europejska Fundacja Praw Człowieka będzie kontynuować działania na rzecz poszanowania praw mniejszości narodowych i monitorować przebieg dalszych prac politycznych oraz legislacyjnych w tej sprawie. ■

EFHR

Skrzynka z Laudy. Muzeum w Poniewieżu opowiada o wspólnym polsko-litewskim dziedzictwie

W Muzeum Krajoznawczym w Poniewieżu trwają przygotowania do wystawy „Ziemia Laudy. Co kryje skrzynka Sienkiewicza?”, której otwarcie zaplanowano na 24 października 2025 r. w Miejskiej Galerii Sztuki. Ekspozycja pokaże relacje polsko-litewskie przez pryzmat literatury i pamięci historycznej, a jej sercem będzie wyjątkowa skrzynka z 1900 r., подарowana Henrykowi Sienkiewiczowi.

SIENKIEWICZ I MIT LAUDY

Skrzynka, którą otrzymał autor „Potopu”, zawiera 30 fotografii miejscowości opisanych w powieści oraz listy od 152 darczyńców. To pamiątka o wyjątkowym znaczeniu — sentymentalna, ale też dokumentalna. Stała się inspiracją do stworzenia wystawy, która stawia pytania o miejsce dziedzictwa szlacheckiego w świadomości Litwinów i o to, czy wspólna historia może łączyć, a nie dzielić.

„Potop”, opublikowany w czasie represji po powstaniu styczniowym, miał umacniać polską tożsamość. Andrzej Kmicic stał się symbolem patriotyzmu, a sama powieść — „domową biblią” dla wielu rodzin. Tymczasem w regionie Laudy trwała litewska walka o kulturę i język. Działania „księgonoszy” (lit. knygnešiai) w miejscowościach takich jak Garšviai wskazują, że Litwini prowadzili równoległą walkę o własną tożsamość. Powieść Sienkiewicza tego jednak nie pokazuje — skupia się na polskiej szlachcie, mitologizując jej rolę i pomijając aspiracje litewskiego chłopstwa.

TOŻSAMOŚĆ ZAPISANA W LITERATURZE

W narracyjnej luce pojawia się pytanie o aktualność mitu Laudy. Dla Sienkiewicza była to przestrzeń obywatelskich wartości, etosu walki i lojalności wobec ojczyzny. Mimo że to mit przekształcony przez literaturę, był mocno zakorzeniony w lokalnej pamięci. Świadczy o tym m.in. inicjatywa Romana Szwojnickiego, malarza i przyjaciela pisarza, który zorganizował zbiórkę wśród mieszkańców Poniewieża. Za zebrane środki kupiono w Warszawie ozdobne pudełko z symbolem Wici, w którym umieszczono wspomniane fotografie i listy.

Wśród darczyńców znaleźli się głównie polscy szlachcice, ale również kilku Litwinów — w tym Kazimierz Šaulys, późniejszy sygnatariusz aktu niepodległości Litwy z 1918 r. „To nie był zwykły podarunek, ale deklaracja przynależności do narodu polskiego” — podkreślają autorzy wystawy. Część darczyńców była zaangażowana w działalność społeczną i polityczną.

Wśród darczyńców znaleźli się głównie polscy szlachcice, ale również kilku Litwinów — w tym Kazimierz Šaulys, późniejszy sygnatariusz aktu niepodległości Litwy z 1918 r. „To nie był zwykły podarunek, ale deklaracja przynależności do narodu polskiego” — podkreślają autorzy wystawy. Część darczyńców była zaangażowana w działalność społeczną i polityczną.

WSPÓLISTNIENIE MIMO RÓŻNIC

Mimo rosnących napięć narodowościowych, przed I wojną światową istniały też obszary współpracy między Polakami i Litwinami. Jednym z przykładów było Towarzystwo Dobroczynne Katolików w Poniewieżu. Wspólna działalność możliwa była dzięki katolickiemu uniwersalizmowi oraz wspólnemu sprzeciwowi wobec carskiego ucisku. Skrzynka z 1900 r. pokazuje, że historia regionu to nie tylko linia podziałów, ale też przestrzeń wspólnoty.

NOWE ZNACZENIE STAREJ SKRZYNKI

Dzisiaj skrzynka Sienkiewicza stanowi cenne źródło wiedzy i punkt

wyjścia do rozmowy o przeszłości. Kuratorzy pytają: „Czy dziedzictwo szlacheckie nadal pozostaje obce świadomości Litwinów?”. Odpowiedzi szukają m.in. przez dokumentację zachowanych śladów polskości — jak dwujęzyczne tablice w Vadaktach i Bistrampolu, film „Lietuviškais »Tva-no« kelias” czy wystawy zdjęć z epoki.

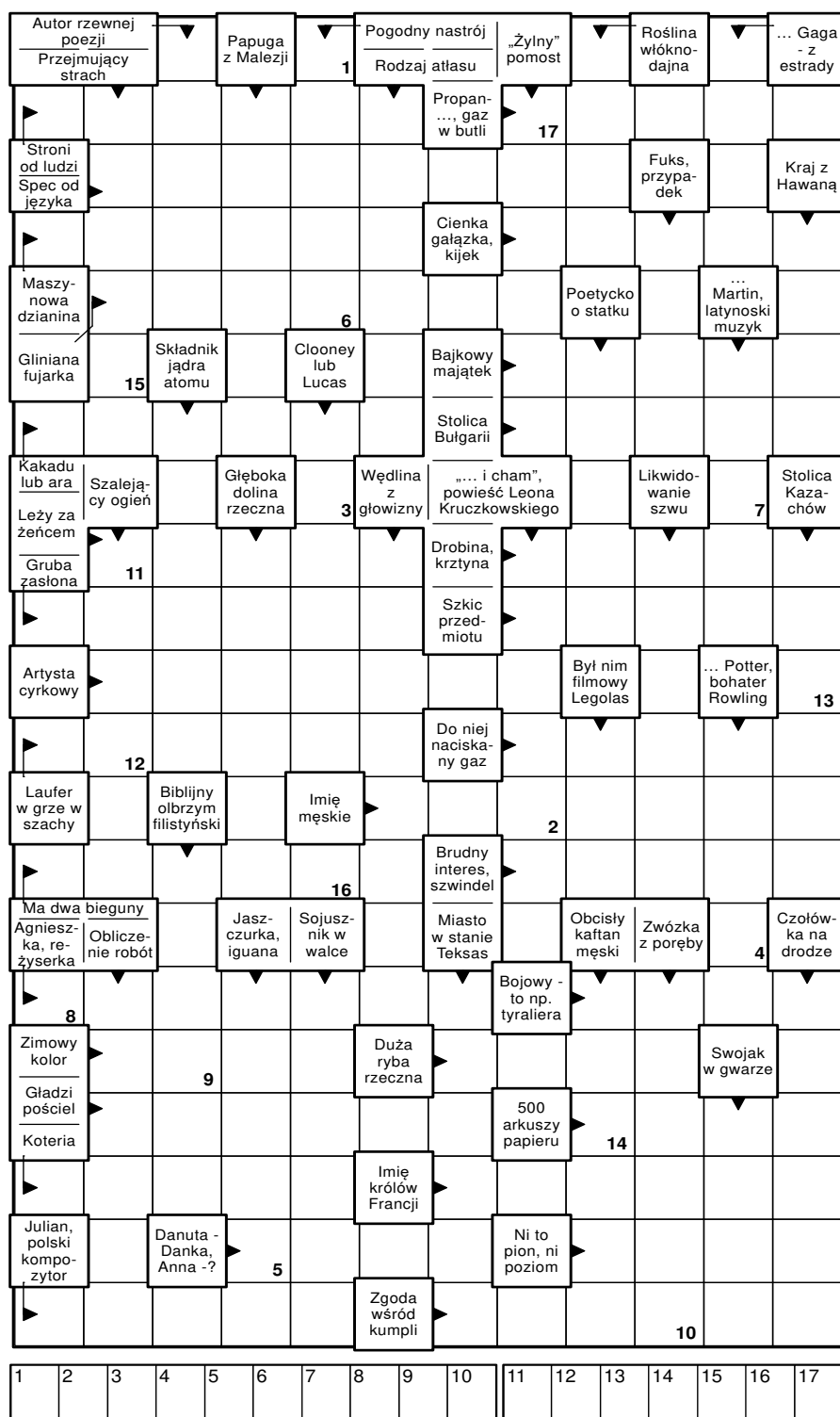
Fotografie ze skrzynki, które miały potwierdzać polskość Laudy, dziś są najstarszymi znanymi obrazami regionu. Zyskały nowe znaczenie — jako wspólne dziedzictwo Litwinów i Polaków. „To, co miało być wyrazem jednorodnej tożsamości, dziś może być postrzegane jako element pamięci wspólnej” — podsumowują organizatorzy ekspozycji.

Projekt „Co kryje skrzynka Sienkiewicza?” poprzez analizę mitu Laudy i losów jej mieszkańców zachęca do postrzegania historii jako wspólnej i wielowarstwowej. Wystawa skłania do refleksji nad miejscem polskiego dziedzictwa w dzisiejszej Litwie i znaczeniem pamięci.

Wystawę „Ziemia Laudy. Co kryje skrzynka Sienkiewicza?” można będzie obejrzeć do 18 stycznia 2026 r. w Miejskiej Galerii Sztuki w Poniewieżu (Respublikos g. 3, Panevežys).

Muzeum Krajoznawcze
w Poniewieżu
Fot. mat.pras., fotomontaż
Apolinary Klonowski

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 2-3 WRZEŚNIA

Poziomo: WERSJA - ADELA - KUPONIK - SAFARI - TIMON - NARKOTYK - WANAD - STRACH - IRYDA - HANS - BABKA - TROJA - NORMA - KONAR - META - DIAZ - MAMBA - WPIS - PAGÓREK - LAIKAT - RZĘKA - WPROST - TACKA - RADIOMAN - PORA - DACH - FREUD - GLORIA - SŁÓD - REAL - HAJTO - ALASKA

Pionowo: DEKANAT - ANEMIA - PRERIA - RUFA - ROBOTA - IKRA - SPARTA - KRAMIK - ODPUST - JORK - CHAM - SIODŁO - TANIOCHA - ADAPTATOR - MAGDA - AKTYWISTKA - GROTA - IKAR - ROZWÓZ - ANDORA - HEŁM - NYLON - PREVC - ARES - OWAD - JASIEK - KOCIAK - MANN - DAKAR - SKAŁA - HALA

Hasło: Romantyczna randka

Uśmiechnij się!

Podczas wizyty w szpitalu psychiatrycznym gość pyta ordynatora, jakie kryteria stosują, aby zdecydować, czy ktoś powinien zostać zamknięty w zakładzie, czy nie.

Ordynator odpowiedział:

– Napelniamy wannę wodą, a potem dajemy tej osobie łyżeczkę do herbaty, kubek i wiadro i prosimy, aby opróżniła wannę.

– Aha, rozumiem – powiedział gość

– to oczywiste, normalna osoba użyje wiadra, bo jest większe niż łyżeczka czy kubek.

– Nie – powiedział ordynator – normalna osoba pociągnęłaby za korek. Chce pan pokój z wido-kiem czy bez?

Wywiad z najsukuteczniejszym domokrażnym sprzedawcą systemów antywłamaniowych:

– Na czym polega sekret pańskiego sukcesu?

– Nic wielkiego: jak nie zastaję nikogo w domu, zostawiam ulotkę na stole w kuchni.

Zabrał chłopak dziewczynę do drogiej restauracji. Siadają przy stoliku. Kelner podaje im menu. Chłopak patrzy na kosmiczne ceny, jednak nie traci zimnej krwi i pyta dziewczynę:

– To na co masz ochotę, mój ty słodki grubasku?

Komornik poszedł na bal przebrany za wampira: sztuczne kły, czarna peleryna, plamy krwi... Patrzy na niego gospodarz i pyta:

– Co, Zbysiu, prosto z roboty?

Św. Piotr siedzi sobie u bram raju, popija herbatkę i czyta gazetę. Nagle drzwi się otwierają i wpada koleś. Zatrzymuje się na środku recepcji i wybiega. Za chwilę znowu to samo, wbiega i wybiega. Św. Piotr podnosi wzrok z nad gazety i mówi:

– O rany, znowu kogoś reanimują.

– Słyszałem, że nauczyłeś grać swoją żonę w pokera.

– Tak. To był wspaniały pomysł. Wczoraj wygrałem od niej prawie połowę mojej pensji.

SPOTYKAMY SIĘ NAD
JEZIOREM W RUDOMINIE

BAŚŃ TAŃCZĄCEJ WODY

TAKA NOC – TYLKO RAZ W ROKU!

KIEDY?
5 WRZEŚNIA

CO TAM BĘDZIE SIĘ DZIAŁO?

- ★ 20:00–21:00 – PIKNIK NAD JEZIOREM Z ZABAWAMI DLA DZIECI
- ★ 21:00–23:00 – TAŃCE POD GOŁYM NIEBEM Z DJ ARTUR BOBIN
- ★ 23:00–24:00 – MUZYCZNA FONTANNA Z PROJEKCJAMI

OD ZACHODU SŁOŃCA DO GWIAZD!

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Drogo kupujemy las, ziemię. Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie. Tel. +370 606 01 125

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

Kupię mieszkanie lub działkę w Wilnie. Rozliczam się od razu. Proponować różne warianty. Tel. +370 600 65 995

Kupię działkę w rejonie wileńskim. Tel.: +370 601 00 088.

USŁUGI

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. www.gravas.lt

Tel. +370 670 06 868.

Pokrycie dachowe, naprawa. Wilno i rejon wileński.
www.vilniaus-stogai.lt
Tel. +370 64471112

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łago-

dzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogroduzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedajemy różnego rodzaju drwa opałowe. Przywozimy od 4 kub. m i więcej. Wilno i rejon wileński.

Tel. + 370 68851937

PRACA

Kobieta, Polka, 53 lata, porządna, rzetelna, z doświadczeniem pracy, może doglądać osobę w starszym wieku, pomoże w gospodarstwie.

Wilno, +370 687 127 38

Kobieta poszukuje pracy. Proponować różne warianty. Tel. +370 676 67347.

Potrzebny kierowca do pracy w Niemczech z kat. B i C. Wynagrodzenie 2000-2500 euro. E-mail:

info.elotera@gmail.com,
tel. +370 676 80 919

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

UAB „TERMOLIUKSAS“ zatrudni księgową
Wynagrodzenie umowne
Miejsce pracy:
Wilno, ul. Ozo 20-12
Tel.: **+370 68517721**
e-mail.: info@termoliuksas.lt

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KAWIARNIA

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

KURIER
WILEŃSKI**DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ**

Wilno, Birbinių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

NARODOWE
CZYTANIE

7.09.2025

14:30

JAN KOCHANOWSKI. POEZJE

Organizatorzy:

Polski Teatr w Wilnie

Klasztor Franciszkanów w Wilnie

Wileńskie Centrum Kultury i Duchowości

WILEŃSKIE CENTRUM
KULTURY I DUCHOWOŚCI

Narodowe czytanie poezji Jana Kochanowskiego
7 września 2025 r. o godz. 14:30
w klasztorze Franciszkanów w Wilnie
(ul. Pranciškonų 1, wejście od ul. Trakų)

Rejestracja: <https://cutt.ly/6rKQNZ4>
Liczba miejsc ograniczona!

PATRONAT HONOROWY PARY PRZYDENCKIEJ

6.45 Studio Wilno
7.05 „Rodzina Treflików” film anim.
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 „Zrób to ze smakiem”
8.20 Galicja. Miasta i ludzie
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.15 Strona po stronie
9.35 Sensacje XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 Alchemik
11.45 Rola życia
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Res Poloniae O Polsce z oddali John Gilhooly
13.30 Polacy to wiedzą!
13.55 To jest grane – wakacyjnie
14.20 „Kiedy umilknie wiatr” film dok.
15.25 Astronarium
15.45 Jesteśmy stąd
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Rodzina Treflików” film anim.
17.20 Polacy w kosmosie
17.45 S. „Chłopi”
18.35 Ex Libris
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Urodzeni artyści Aga i Janusz Prus
22.15 Galicja. Miasta i ludzie
22.40 Res Poloniae O Polsce z oddali John Gilhooly
23.10 S. „Trzeci oficer”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Ex Libris

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 „Czego nie mówić”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „LRT słucha”
20.00 „Ośmiornica”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Stonkus bezpośrednio”
22.30 S. „Babilon Berlin”
23.25 S. „Berlińska policja wodna”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret party”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo

18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Za czy przeciw?
21.00 „Chcę zostać na Litwie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Druga poprawka” dramat
00.20 S. „FBI”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Litwa mówi
7.00 Bestialskie historie
8.00 Jesteśmy Ukraińcami
8.30 Myśli na święta
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Euromaxx
12.00 „Czy zachorujesz na demencję?” film dok.
12.45 S. dok. „Kobiety nauki”
13.00 Koncert
14.30 Kto i dlaczego?
15.00 „Kuchnia Beaty”
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Dziki świat Eglé”
17.20 Bestialskie historie
18.15 Recenzja meczu kwalifikacyjnego do Mistrzostw Świata
18.45 Mecz kwalifikacyjny do Mistrzostw Świata. Litwa – Malta
21.00 „Emilia Perez” komedia
23.15 S. dok. „Kobiety nauki”
23.30 Odblaski
00.00 S. „Obietnica”

5.50 „Rzuca-my monetą”
7.00 „Solarium”
8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisa-ła: Morderstwo”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim.

„Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gliny”
21.00 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
21.30 TV3 wiadomości
22.30 „Forteca” film fab.
00.25 S. „Diabły”

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Patrol” dramat
23.50 „Walka w klatce: Zderzenie światów” film fab.
01.55 S. „FBI”

5.00 „Nowy dzień”
6.00 S. „Stary”
7.30 Kociół litewski
8.00 S. „Scho-dy do nieba”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 Sprawa gustu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 Godzina TV Wolność
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter

20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Scho-dy do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Lato na wzgórzu
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 Godzina TV Wolność

6.10 S. „Chicago Fire”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Na dwóch kołach”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Morze Śródziemne”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Domy warte miliony”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Seszele”
20.00 „Kochanki i kłamczuchy”
21.00 Eurobasket
21.20 Koszykówka
23.30 „Jestem matką” dramat

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Prze-znaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Specjaliści. W imieniu ofiar”
12.00 S. „Krymi-nalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”

17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Kwiaty nad piekłem”
23.00 S. „Śmiertelne tropiki”
00.05 S. „Nie zabijaj”

05.50 S. „Wichrowe wzgórze”
05.45 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 Serwis Info
09.25 S. „Za raz wracam”
10.05 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.35 To się opłaca
13.50 „Wielka naturalna bariera”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 Gra słów. Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 Klan
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 Piłka nożna
01.20 „Boska Florence” komedia

07.05 Afisz kulturalny
07.10 Muzyczne poranki
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 „Podró-

że z historią”
09.15 „Dobry tytuł”
10.00 S. „Wojna domowa”
11.55 „Historia kina w Popielawach” film obycz.
13.45 „Reżyserzy”
14.45 Portrety
15.05 Informacje kulturalne
15.35 „Romeo i Julia z Saskiej Kępy” dramat
17.20 S. „Wojna domowa”
19.00 „Literacki Sopot 2025”
19.35 Wstęp Wolny
19.50 „Portrety”
21.00 „Matka i córka” dramat
23.05 „Plac Zbawiciela” dramat
01.10 S. „Profesor T”

07.00 Panorama
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Z Andrussem po Galicji”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.40 Hello Polonia
13.00 Serwis Info
13.10 S. „O mnie się nie martw”
14.55 „Studio w kontakcie”
15.40 Nad Niemnem. Za wschodnią granicą
16.00 Serwis Info
16.10 Daję słowo
17.00 Słownik polsko@polski
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Makłowicz w podróży”
19.45 „Panorama”
20.10 Informacje kulturalne
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Zatoka szpiegów”
23.15 Polonia
24. Tygodnik

07.45 „Był taki dzień”
07.55 „A więc wojna”
08.00 S. dok. „Wojownicy czasu”
08.25 „Fake czy historia?”
09.00 S. „Wojenne dziewczyny”
09.40 „Radio Powstańcze Błyskawica”
09.45 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
09.55 „Historia Polski” film dok.
10.55 „Piosenką przez historię”
11.00 „A więc wojna”
11.05 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.25 S. dok. „Dar wolności”
11.40 „Szalenie odważna hrabina” film dok.
12.40 „Prasa donosi”
12.45 „Ex Libris”
13.05 „Czas pieniądza”
13.20 S. „Kolumbowie”
14.25 „Koło historii”
14.55 „Był taki dzień”
15.00 „Indeks i karabin. Tajne nauce” film dok.
15.55 „Szkocka Wolność” film dok.
16.35 S. „Korona królów”
17.00 „A więc wojna”
17.10 „Sensacje XX wieku”
17.55 „Tajemnice Archiwum”
18.10 „Historia Polski”
18.35 „Wilno 1939” film dok.
19.20 „Flesz historii”
19.35 S. dok. „Polskie 100 lat”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”
20.45 „Najmłodsza agentka” film dok.
21.15 „Skalscy. Heroiczna i chwalebna epopeja” film dok.
22.10 „Hubal” dramat wojenny

00.15 „Polska i świat z historią w tle”
00.30 „Był taki dzień”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktaria polskie
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 János Esterházy. Niewymazana historia
07.00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści biblijne historie animowane z Nowego Testamentu
16.15 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna

12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
13.50 Orędowniczka w codzienności
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Mazurskim szlakiem piękna stworzenia
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy małuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Łowcy klasyków
10.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
16.00 Poszukiwacze opali
17.00 Jak to jest zrobione?
17.30 Łowcy staroci: renowacje
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Łowcy staroci
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Szlakiem Kolberga
8.45 Polonia 24
9.20 Ci cholerni Polacy
9.35 Sensacja XX wieku
10.25 Gra słów
10.50 Dobry tytuł
11.15 Superkrowe ABC
11.40 Rozmowy na dwie głowy
11.45 Urodzeni artyści Aga i Janusz Prus
12.10 S. „M jak miłość”
13.00 Info Wilno
13.05 Duchowym szlakiem
13.25 Do śmiechu!
14.15 „Zielony atrament” film dok.
15.10 Strona po stronie
15.25 Sonda 2
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Superkrowe ABC
17.45 „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Zupa Nic” komedia
22.45 Duchowym szlakiem
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,

8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Berlińska Policja Wodna”
11.30 S. „Morderstwo na północy”
12.25 „Czego nie mówić”
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
15.15 Dzień do-bry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 „1000 cudów świata”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Złoty umysł”
22.45 „Sprawa honoru” dramat
00.25 „Anna” thriller

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Meg 2: Głębia” film fab.
23.15 „Gracz” thriller
01.30 „U571” film fab.

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 „Stonkus bezpośrednio”
7.00 LRT słucha
7.30 „Ośmiornica”
8.00 „Nasza rosyjska ulica”
8.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Spacery
12.00 „Siedziałbym w rękawie...” film dok.
12.45 S. dok. „Kobiety nauki”
13.00 Oto kino
13.30 Litwin w sercu
14.30 Kto i dlaczego?
15.00 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 Dziki świat Eglė
17.30 „Vladas Garastas. Ojciec drużyny” film dok.
18.50 Kwalifikacje do Mistrzostw Europy UEFA do lat 21
21.00 „Noc 12go” thriller
23.00 S. „Zamarznie. Exodus”
01.05 Legendy

5.50 „Rzucamy monetą”
7.00 „Gliny”
8.30 „Szczęście tkwi w (nie)pieniądzach”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Miłość jest moim życiem”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Horton słyszy Ktosia” film anim.
21.00 TV 3 wiadomości
22.30 „Igzyśka śmierci: Ballada ptaków i węży” film fab.

01.40 „Złów i wypuść” komedia

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Ale numer!”
8.00 Wojny kupujących
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 „Jestem gwiazdą... Wpuśćcie mnie!”
21.35 „Zmierzch wojowników – ostatni bastion” film fab.
00.05 „Patrol” dramat

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 „Pod jabłonią jest biało”
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Cel podróży
10.00 Litewskie muzea
10.30 S. dok. „Litewski kociór”
11.00 Pytanko
11.30 W rytmie ogrodu
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Lota”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Scho-dy do nieba”
21.25 S. „Mosty naszego życia”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Sprawa gustu
23.30 Pół godzi-

ny z Valatką
00.00 S. „Cena imperium”

6.05 S. „Chicago Fire”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „Pod pokładem. Seszele”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Domy warte miliony”
13.00 S. „Komisarz Alex”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. anim. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokładem. Seszele”
20.00 „Gliny”
21.30 „Co ty wiesz o swoim dziadku?” komedia
23.30 „Krocząc wśród cieni” film fab.

6.00 S. „Kraina Nadziei”
7.00 S. „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przenaczenia”
10.00 S. „Detektyw Rizzoli”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Kryminalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier-telne tropiki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.50 S. „Wędruję w czyjejś miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Detektyw Rizzoli”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Detek-

tyw z Chelsea"
22.45 S. „Śmier-
 telne tropiki”
23.45 S. „Karen Pirie”

05.50 S. „Wichro-
 we wzgórze”
06.50 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja
 Mszy Świętej z Sank-
 tuarium Matki Bożej
 na Jasnej Górze”
08.30 „Agape
 Blisko Ciebie”
09.00 Serwis Info
09.25 Okrasa łamie
 przepisy
10.05 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komi-
 sarz Alex”
12.00 S. „Ojciec
 Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.35 Maga-
 zyn Rolniczy
13.50 „Wielka na-
 turalna bariera”
15.00 S. „Wichro-
 we wzgórze”
16.00 Serwis Info
16.15 Reporterzy
16.35 Gra słów.
 Krzyżówka
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 Teleexpress
18.30 Jaka to melodia?
19.10 Klan
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program
 informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.30 S. „Za-
 raz wracam”
22.10 S. „Komi-
 sarz Alex”
23.10 Sekielski
 wieczorową porą
00.15 „Miś” komedia

07.05 „Afish kulturalny”
07.15 Muzycz-
 ne poranki
08.05 „Tamte
 lata, tamte dni”
08.40 „Podró-
 że z historią”
09.20 „Wstęp Wolny”
09.45 „Którędy
 po sztukę”

10.00 S. „Przez
 Atlantyk”
11.05 20 x 20 lat
 TVP Kultura
11.35 „Parnas literacki”
11.55 Koncert
13.15 Portrety
14.15 „Robię swoje”
14.40 „Pustelnia
 parmeńska” dramat
17.45 „Ordon-
 ka” film dok.
18.45 „Ach śpij
 kochanie przeboje
 międzywojennego
 dwudziestolecia”
19.20 „Muzeum
 Polskiej Piosenki”
19.40 „Kolekcja”
20.05 „Legends opery”
21.00 „Swobodny
 Jeździec” film obycz.
22.50 „Portrety”
23.20 „Matka i
 córka” dramat
01.20 „Do raju” film fab.

07.00 „Panorama”
07.35 „Korona
 Gór Polski”
08.00 „Makłowicz
 w podróży”
08.30 Pytanie
 na śniadanie
12.40 Informa-
 cje kulturalne
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Jan Serce”
15.25 Polonia
 24. Tygodnik
16.00 Serwis Info
16.10 „Wszystko
 przed nami”
16.40 Dobre strony
17.00 „Powrót
 Generała” film dok.
18.00 „Teleexpress”
18.20 Gra słów.
 Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama
20.10 Przysła-
 nek Ameryka
20.30 Program
 informacyjny 19.30
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „U Pana
 Boga w ogródku”
22.15 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Zmiennicy”
00.10 Panorama

08.05 „Był taki dzień”
08.08 „A więc wojna”
08.10 „Flesz historii”
08.25 „Spór o historię”
09.00 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”
09.45 „Radio Powstań-
 cze Błyskawica”
09.50 „Powsta-
 nie Warszawskie
 dzień po dniu”
09.55 „Piosenką
 przez historię”
10.05 „Historia Polski”
10.25 „Wilno
 1939” film dok.
11.15 S. dok. „En-
 cyclopedia II woj-
 ny światowej”
11.35 „Zdobycy
 Karpat” film dok.
12.00 „Zipser”
 film dok.
12.50 „Był taki dzień”
12.54 „Fake czy
 historia?”
13.25 S. „Ko-
 lumbowie”
14.25 „Niezwyk-
 kłe historie Białe
 Czerwonych”
14.40 „Atak Hitlera na
 Polskę. Jak rozpo-
 częła się II wojna
 światowa” film dok.
15.35 „Byłem wszę-
 dzie. Olgierd Bu-
 drewicz” film dok.
16.15 „Zamki kresowe
 Rzeczypospolitej”
16.35 S. „Koro-
 na królów”
17.00 „Radio Po-
 wstańcze Błyskawica”
17.05 „A więc wojna”
17.10 S. dok. „Sen-
 sacje XX wieku”
18.00 „Historia
 Polski” film dok.
18.50 „Hetman”
 film anim.
19.00 S. dok. „Wo-
 jownicy czasu”
19.30 „Powsta-
 nie Warszawskie
 dzień po dniu”
19.35 S. dok. „Od-
 naleźć Zaginione”
20.00 S. „Wojen-
 ne dziewczyny”
20.45 „Po zło-
 to” film dok.

21.50 S. dok. „Niezna-
 ne twarze historii”
22.25 „Marzec” dramat
00.20 „Daleko od
 okna” dramat

00.00 Żołnierz Kościoła
01.00 Modlitwa w
 Sanktuarium św.
 Józefa w Kaliszu
03.25 Święty na
 każdy dzień
03.30 Każdy ma-
 luch to potrafi
03.45 Modlitwa
 z telefonicznym
 udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do
 Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski
 Punkt Widzenia
06.00 Przetrwaliśmy
06.30 Lasy bagienne
07.40 Póki nadzieja
08.55 Kartka z
 kalendarza Powsta-
 nie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski
 Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Jan Ledóchow-
 ski. Część pierwsza:
 moja Austria
10.10 Z wędką nad
 wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na
 każdy dzień
10.45 Jestem Mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Cierpli-
 wa ufność
12.25 Od Lutra
 do Marxa Histo-
 ria Kościoła
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Szkaplerz
 – znak Maryi
14.30 Msza świę-
 ta z Jasnej Góry
15.20 Muzycz-
 ne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w
 Godzinie Miłosierdzia
 Koronką do Boże-
 go Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura
 Obiektywnie
16.15 Oświadczenie
 Fundacji Lux Veritatis
 w sprawie Muzeum
 Pamięć i Tożsamość
17.40 Prosto o
 gospodarce
18.00 Zapiski ze
 świętości Pryma-
 sa Tysiąclecia
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wiel-
 kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-
 platte Młodych
20.00 Warto za-
 uważać... w mija-
 jącym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do
 Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski
 Punkt Widzenia
23.00 Lasy bagienne
23.50 Przegląd
 Katolickiego Tygo-
 dnika „Niedziela”
23.55 Życie lasu.
 Storczyki

7.00 Fani czte-
 rech kółek
10.00 Łowcy klasyków
13.00 Łowcy staroci
15.00 Złota gorączka
17.00 Jak to jest
 zrobione?
17.30 Łowcy sta-
 roci: renowacje
18.00 Fani czte-
 rech kółek
19.00 Jak to jest
 zrobione?
20.00 Fani czte-
 rech kółek
21.00 Życie codzienne
 służby granicznej
23.00 Kamera
 policyjna
24.00 Nagi instynkt
 przetrwania

7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.05 Unia kulinarna
8.20 Podróż z historią
8.50 Tygiel
9.10 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
9.25 Czas w las
9.50 Tańczące ze światem
10.15 Domisie
10.45 S. „Trzy Szalone Zera”
11.10 Do śmiechu!
12.00 S. „Plebani”
12.45 „Obróńcy” film dok.
13.35 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939 1945
13.55 Całkiem niezła historia
14.05 W 80 dni dookoła Wileńszczyzny
14.30 Rozmowy (nie)wygodne
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Małe wielkie pytania
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
18.00 Całkiem niezła historia
18.15 S. „Siła wyższa”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 To jest grane
21.30 The Voice of Poland
22.30 Program rozrywkowy
22.45 The Voice of Poland
22.55 S. „Cisza nad rozlewiskiem”
00.25 Do śmiechu!
01.15 Info Wilno

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Bestialskie historie
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 „100 lat. Program o długowieczności”
8.30 „Teraz tutaj?”
9.00 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. „Planeta dziwna”
12.55 S. dok. „Podwodny świat Australii”
13.50 S. „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Piękna i potężna Litwa
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Jeśli nie grzyby”
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 „Kocham Litwę”
22.45 „Tomb Raider” film akcji
00.40 „Noc 12go” thriller

6.00 Filmy anim.
9.30 „Agencie, podaj łapę” komedia
11.30 „Wojownicy zółwie ninja 2” komedia
13.40 „Agent z przypadku” komedia
15.30 „Tata kontra tata” komedia
17.30 Będzie wszystkiego
18.30 Wiadomości
19.30 Wyzwanie LNK. Nowy hit.
22.00 „Freelance” komedia
00.15 „Wyzwanie dla kumpla” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej

6.02 Sezon zdrowia
6.30 Nierozstrzygnięte spory historyczne
7.25 Złoty umysł
8.30 Encyklopedia Gustawa
9.00 Gen ciekawości
9.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co dobrego, sąsiedzie?
10.30 Pahonia
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Mistrzostwa Europy w Koszykówce 3x3 FIBA
15.00 S. dok. „Niezwyciężony”
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 „Oblicza dzielnic wileńskich. Markuści” film dok.
16.30 Euromaxx
17.00 Litewskich olimpijczyków
17.20 Mistrzostwa Europy w Koszykówce 3x3 FIBA
18.00 „Vaiva. Życie za oknem” film dok.
19.00 Mistrzostwa Europy FIBA w koszykówce 3x3.
19.30 S. dok. „Niezwyciężony”
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Nie jestem tu po to, żeby mnie kochano” melodramat
22.30 Kaunas Jazz 2024
00.10 S. „Sztuka zbrodni”

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Wróżby Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 S. dok. „Lata na wolności”
12.10 „Trzej bra-

cia” komedia
14.00 „Kochany urwis” komedia
15.35 „Wakacje rodziny Johnsonów” komedia
17.30 „Co i za ile?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
22.00 „Podły, okrutny, zły” dramat
00.20 „Pusty człowiek” dramat

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ale numer!”
8.30 Wojny kupujących
9.00 „Mistrzowie LEGO”
9.55 S. dok. „Zew krwi”
11.00 „Opuszczane budynki”
11.55 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka eks-trasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. „L.A.’s Finest”
18.00 S. „Ostre psy”
19.00 Muzyczna maska
21.40 „Dark Web. Cicada 3301” thriller
23.45 „Zmierzch wojowników – ostatni bastion” film fab.

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Wojownicy”
8.30 S. dok. „Udowodnienie najnowszych technologii”
9.00 Litwa świata
9.30 Chcę pracować
10.00 Najlepsze
10.30 Litewskie muzea
11.00 Czyste miasta
11.30 Sprawa gustu
12.00 Liga Talen-

tów Muzycznych
13.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
16.00 Wiadomości
16.30 Rozmowy nad morzem
17.00 Godzina TV Wolność
18.00 Wiadomości
18.30 Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą
19.00 „Dzisiaj jest dużo pracy”
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
23.00 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.25 „Łowca broni”
7.30 „Inny świat. Wietnam”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 Autopilot
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Znajdź lato z Samsungiem”
11.10 „Lekcje przetrwania”
11.45 „Niesamowite zwierzęta Afryki”
12.55 „Silniki miasta grzechu”
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.00 „Gwiazdy lombardu”
19.30 „Jeden”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „La Brea” dramat
23.00 „Detroit” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”

13.10 „10 lat młodszy”
13.45 „Stanley Tucci. W poszukiwaniu Włoch”
14.45 „Prawie żonaty”
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Panda”
21.00 S. „Szczęśliwa Dolina”
22.55 S. „Detektyw z Chelsea”
00.50 „Szlak Powrotu” komedia

06.10 „Film dla kosmitów” film fab.
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.35 „Rok w ogrodzie”
08.55 „Rok w ogrodzie Extra”
09.10 „Pełnosprawni”
09.35 S. „Ranczo”
10.35 S. „Komisarz Alex”
11.30 S. „Ojciec Mateusz”
12.25 „Angelika i król” film przygodowy
14.10 „Kraina Berneńska”
14.30 „Zew dzikiej natury” film dok.
15.25 Okrasa łamie przepisy
15.50 „Przed ekranem”
16.00 S. „Pan Mama”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 S. „Pan Mama”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 S. „Profilerka Jastrzę”
22.15 „Biała odwaga” dramat
00.15 „Peł: na rodziny legendy” film biograficzny

07.00 „Fuks” komedia
08.35 „Portrety”

08.45 Koncert
10.00 Informacje kulturalne
10.20 „Umberto Eco: biblioteka świata” film fab.
11.50 „Słynny najazd niedźwiedzi na Sycylię” film anim.
13.15 Legendy opery
14.05 Koncert
14.50 „Sposób na... Niziurskiego”
15.20 „Kanał” dramat
17.00 „Tamte lata, tamte dni”
17.35 „Pustelnia parmeńska” dramat
20.30 20 x 20 lat TVP Kultura
21.00 „Mistrz” film fab.
22.50 „The Rolling Stones”
00.05 „Swobodny Jeździec” film obycz.

07.00 „Panorama”
07.35 „Giganci nauki”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
11.40 „Polska z Miodkiem”
12.15 S. „Studio w kontakcie”
13.00 S. „Wakacje z duchami”
14.00 „Koleją przez Dolinę Bobru?”
14.40 S. „U Pana Boga w ogródku”
15.30 S. „Na sygnale”
16.25 Okrasa łamie przepisy
17.00 Kulturalni PL
18.00 „Teleexpress”
18.25 S. „Jan Serce”
19.35 „Daję słowo”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Ranczo”
23.10 S. „Stawka większa niż życie”
00.15 „Raz, Dwa, Trzy na dobry wieczór”

08.45 „Był taki dzień”
08.49 „A więc wojna”
08.55 S. „Korona królów. Jagiellonowie”

09.20 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
09.25 „Flesz historii” odc. 727
09.40 „Było, nie minęło kronika zwiadowców historii”
10.05 S. „Dom”
11.30 „Radio Powstańcze »Błyskawica«”
11.35 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
12.00 „Kuba rewolucja od kuchni”
12.45 S. dok. „Arrasów dzieje osobliwe”
13.10 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
14.00 „Skazany na zapomnienie. Wacław Lipiński” film dok.
14.55 „Radio Powstańcze »Błyskawica«”
15.00 „Bo oszalałem dla niej” komedia
16.40 „Był taki dzień”
16.45 „Porwani za młodu”
17.20 „Fake czy historia?”
17.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
18.00 „Bitwa Niemeńska 1920” film dok.
19.00 „Piosenką przez historię”
19.05 S. „Cztery pancerni i pies”
20.00 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
20.10 S. dok. „Góry Europy”
21.00 S. dok. „Oblicza terroryzmu”
21.45 „Był taki dzień”
21.49 „A więc wojna”
21.55 „Rejon Umocniony Hel. Ludzie i dzieło” film dok.
22.30 S. dok. „Portrety Wojenne”
22.55 „Biały potok” komediodramat
00.15 „Polska i świat z historią w tle”

00.30 Regał
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia
01.30 Geopolityka
01.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Westerplatte Młodych
02.55 Święty na każdy dzień
03.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03.30 Brat Franciszek
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Natura Obiektywnie
06.25 Wykłady z kongresu: Katolicy a tożsamość Europy
06.50 Bądź wier-ny, idź i pamiętaj
08.25 Sól ziemi
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Westerplatte Młodych
10.00 Matusia siostra Matylda Getter
11.00 Informacje dnia
11.15 Retrospekcja
11.20 Muzyczne chwile
11.35 Słowo życia
11.40 Polski Punkt Widzenia
12.00 Kropelka radości
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13.50 Natura Obiektywnie
14.20 Ocalić od zapomnienia
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Przegląd Katolickiego Tygo-

dnika „Niedziela”
15.35 Słowo życia
15.40 Święty na każdy dzień
15.45 Jak wygrać małżeństwo?
16.00 Dzielną niewiastę
16.15 Mateczniki Polkości
16.30 Wierzę w Boga
17.00 Informacje dnia
17.10 Historia PL
18.00 Upamiętnienie Powstania styczniowego
18.30 Przełamując bariery
18.55 Poczest Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 W naszej Rodzinie
20.40 Manna z Nieba
20.50 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Warto być ojcem
23.15 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Usługa samochodowa „Ostatnia szansa”
12.00 Naprawione samochody
14.00 Renowacje samochodów
17.00 Klasyczne samochody
18.00 Złota gorączka
19.00 Poszukiwacze opali
20.00 Fani małych domów
21.00 Nieznana ekspedycja
22.00 Zapomniane i upuszczone
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Ci cholerni
 Polacy. Lotnictwo polskie 1939 – 1945
7.00 Polacy Świata
7.05 Detektyw Literka
7.20 S. anim. „Miś Fantazy – Szkarłatna perła”
7.35 Bazary i bazarki
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Detektyw Literka
10.30 Studio Raban
10.55 Notacje
11.05 Górna półka smaku
11.30 Całkiem niezła historia
11.45 Ewangelia Litewski
12.00 Święto Dzięczynienia za Plony – Dożynki Jasnogórskie
14.30 Jesteśmy stąd
14.35 S. „Plebanią”
15.15 Nowe spojrzenie
15.45 Reportaż TVP Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „U Pana Boga w ogródku”
17.30 Anna Dymna – spotkajmy się
18.00 Reportaż TVP Wilno
18.10 Lato z Radiem i Telewizją Polską
19.00 Imbir i Cytryna
19.30 Małe wielkie pytania
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.00 S. „Tajemnica twierdzy szyfrów”
21.45 Hasztagi tygodnia
22.25 Wileński koncert życzeń
22.55 The Voice of Poland
01.00 Przegląd tygodnia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Perspektywa
8.00 Święteczne myśli
8.30 „Dobrze jest mieszkać na wsi.”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia
11.30 „Młodszy brat”
12.00 S. dok. „Dwie Ameryki”
12.55 S. dok. „Siędem światów. Jedna planeta.”
13.50 „Marple Agathy Christie”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Wieczór z Audriusem Giržadasem
18.00 Tydzień Rowerowy
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Fon Fok”
21.50 „Tolkien” dramat
23.40 „Anna” thriller
01.35 „Nie jestem tu po to, żeby mnie kochano” melodramat

6.00 Filmy anim.
7.25 „Tom i Jerry” film anim.
7.55 „Ucieczka ze zwierzowersum” film anim.
9.30 „Tysiąc słów” komedia
11.15 „Czy to ty, czy to ja?” komedia
13.15 „Supergent” komedia
15.00 „Rodzina od zaraz” komedia
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości

19.30 Gwiazdorskie duety
22.10 „Babilon” dramat
01.45 „Kod nieśmiertelności” thriller

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
9.00 Wstęp wzbroniony.
9.30 Drogi
10.00 7 dni w Kownie
10.30 „Wiara i życie”
11.00 „Myśli na święta”
11.30 Memora
12.00 Transmisja Mszy Świętej
13.20 S. „Ronja Córka rozbójnika”
14.10 „Młodzi detektywi i skarb głębin morskich” film rodzinny
15.45 „Arvydas Sabonis. 11” film dok.
17.30 Otwarta kombinacja
18.00 LRT PLUS dokumentyka
18.30 Litewscy olimpijczycy
18.45 Mecz kwalifikacyjny do Mistrzostw Świata. Litwa Holandia.
21.00 „Talbot. Jak woda dla czekolady” balet
23.00 S. „Sztuka zbrodni”
00.40 „Tomb Raider” film akcji

6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italija”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 S. dok. „Lata na wolności”
13.10 S. dok. „Wybrzeża Afryki”
14.20 „Kulinarne wędrówki Gordona i

przyjaciół” komedia
16.30 „Gazas dugnas”
17.30 „Gospodarstwo Vytara”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Tajemniczy ogród” dramat
21.40 „Skok stulecia” film fab.
00.35 „Igrzyska śmierci: Ballada ptaków i węży” film fab.

6.00 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Minuta do północy”
8.30 „Róg tura”
9.00 Program sportowy
10.00 S. dok. „Farma Clarkson's”
11.00 „Opuszczone budynki”
11.55 „Gordon Ramsay: Niezbadane terytoria”
12.50 „Realna mistyka”
13.50 „Walka ekstrasensów”
16.00 S. „Akademia Policyjna”
17.00 S. dok. „Action”
18.00 S. „Ostre psy”
19.00 Maski muzyczna
21.40 „Zniknięcie” thriller
00.00 S. „The Grand Tour”

6.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
8.00 S. dok. „Pod jabłonią jest biało”
8.30 „Dzisiaj jest dużo pracy”
9.30 Wszystko jest mierzone
10.00 Litewski kot
10.30 Pytanko
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Z miłości lub dla pieniędzy”
13.00 S. „Aleksandra”
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV Wolność
20.00 Wiadomości
20.20 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.30 „Niesamowite zwierzęta Afryki”
6.25 „Trudniej się nie da”
7.30 „Inny świat. Wietnam”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przeszłości”
10.30 „Egas dugnas”
11.00 S. dok. „Miasto koralowe”
12.00 S. dok. „Wielkie Afrykańskie Parki Narodowe”
13.00 „Silniki miasta grzechu”
14.00 „Piekielna droga”
15.00 „Starcie Tytanów”
16.00 „Magazynewe wojny”
17.30 „Gwiazdy lombardu”
18.30 „Przekroczyć linię”
19.30 „Wizja”
21.00 „TV3 wiadomości”
22.00 „Formuła 1”
00.30 „Cios poniżej pasa” dramat

6.00 S. „Świat ogrodników”
7.20 „Łapacz snów”
8.00 S. „Wróżbita”
8.30 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Specjaliści”
12.00 „Inna miłość”

13.00 Pozdrowienia
15.45 „Kakawa”
17.45 „Morderstwo w...”
19.45 S. „Panda”
21.00 S. „Czarna Wdowa”
22.55 „Przyjaciele z korzyściami” komedia
01.00 S. „Szczęśliwa Dolina”

06.35 „Sprawa dla reportera”
07.25 „Słownik polsko@polski”
07.55 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
10.05 S. „Kariera Nikodema Dyźmy”
11.00 S. „Pan Mama”
12.00 „Święto Dzięczynienia za Plony”
14.30 „Między ziemią a niebem”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 Daję słowo
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.25 „Piłka nożna eliminacje Mistrzostw Świata 2026”
00.15 „Delikatność” film fab.

07.10 „Starszy pan. I'm sorry” widowisko muzyczne
07.55 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 S. anim. „Olimpiada Bolka i Lolka”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.05 „Filozofia religii”
10.20 „Architekt Pana Boga”
10.55 S. dok. „Wielcy mistrzowie malarstwa”
11.55 „Wstęp Wolny”

12.15 „Przez Atlantyk” dramat
13.15 S. dok. „Oni wszyscy byli w Montreux”
14.20 „20 x 20 lat TVP Kultura”
14.45 „Sowia odyseja” film anim.
15.15 „Kolekcja”
15.30 „Człowiek, który zabił Liberty Valance’a” western
17.35 „Dobry tytuł”
18.15 „Niedziela z...”
20.00 „Benefis Włodzimierza Korcza”
21.00 „Chiński syndrom” film fab.
23.10 „Johnny i ja” film dok.
00.55 „Uderzenie” film krótkometrażowy

07.15 „Panorama”
07.35 „Rodzinka.pl”
08.30 Pytanie na śniadanie
10.50 „Polska z Miodkiem”
12.00 „Święto Dzięczynienia za Plony”
14.30 „Między ziemią a niebem”
15.05 „Dzieci i ryby” komedia
16.55 „Joanna Kołaczewska królowa kabaretu”
18.00 Teleexpress
18.25 S. „Jan Serce”
19.30 Szansa na sukces. Opole 2025
20.30 „Program informacyjny 19.30”
21.20 S. „Stulecie Winnych”
22.05 „Muzeum Polskiej Piosenki”
22.20 „Żona dla Polaka”
23.15 „Kamienie na szaniec” dramat
01.05 „KabareTOP czyli kabaretowa lista przebojów”

08.30 „Był taki dzień”
08.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”

09.00 „Liturgia grekokatolicka z Katedry we Wrocławiu”
10.05 S. „Dom”
11.30 „Radio Powstańcze Błyskawica”
11.34 „Powstańcze Warszawskie dzień po dniu”
11.40 „Wojownicy czasu”
12.10 „Atak Hitlera na Polskę. Jak rozpoczęła się II wojna światowa” film dok.
13.05 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
14.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
14.10 S. dok. „Droga od Chrystusa do Konstantyna”
15.00 „Biały potok” komedia
16.20 „Portrety Wojenne”
16.50 „Polskie 100 lat”
17.15 „A więc wojna”
17.20 „Porajmos. Zapomniany Holocaust” film dok.
18.05 S. dok. „Nieznane twarze historii Kleopatry”
18.40 „Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry” film dok.
19.30 S. „Czterej pancerni i pies”
20.25 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
21.20 „Indeks i karabin. Tajne nauczanie” film dok.
22.15 „Powstańcze Warszawskie dzień po dniu”
22.25 „Święci z sąsiedztwa” film dok.
23.10 „Bo oszalałem dla niej” komediodramat
00.50 „Mazurek” dramat

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Powołanie w powołaniu
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia

01.30 Przełamując bariery
01.55 Kartka z kalendarza Powstańcze Warszawskie
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 12
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 „Cudem jest w naszych oczach” 25 lat Radia Maryja
07.00 Jestem Mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Siostry na posterunku
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Kartka z kalendarza Powstańcze Warszawskie
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Razem możemy wszystko
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.30 Edukacja domowa
10.55 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
11.00 Msza święta z Papieżem Leonem XIV
12.00 PSL skradziona tożsamość
12.45 Muzyczne chwile

13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.00 Zerwany kłos
15.40 Bogumiła czyli opowieść o Warszawskiej Syrenie
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Moja katolicka rodzina
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Credo: Wiera Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Nie tylko Ulmowie
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 Jak to jest zrobione?
9.00 Fani czterech kółek
11.00 Renowacje
13.00 Wojny bagażowe
15.00 Małe domy
17.00 Ratownicy mienia
18.00 Łowcy klasyków
19.00 Restauratorzy
21.00 Zapomniane i upuszczone
23.00 Stocznie

6.30 Ex Libris
6.50 Skarbiec sztuki Lubelszczyzny
7.05 „Kasztania-ki” film anim.
7.30 Rodzina (nie od) święta
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Podróże Małej i Dużej
8.45 Przegląd tygodnia
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 Sensacja XX wieku – Decydujący cios
10.25 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.15 „Kasztania-ki” film anim.
11.25 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
12.00 Pielgrzymi Nadziei
12.10 S. „Cisza nad rozlewiskiem...”
13.00 Info Wilno
13.05 Kulturalnie mówiąc
13.25 The Voice of Poland
15.35 Nauka jest wszędzie
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kasztania-ki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.40 S. „Remiza”
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u redaktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Warto kochać”
21.50 Rola życia Alex
22.15 Reportaż TVP Wilno
22.25 Pielgrzymi Nadziei
22.40 Kulturalnie mówiąc
23.05 S. „Na sygnale”
23.30 Info Wilno

23.40 Studio Wilno

00.00 Sensacja XX wieku

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.45 S. „Krzyk o pomoc”
10.30 S. „Dzielnica dużego miasta”
11.25 S. „Morderstwo na północy”
12.15 „Zgadnij i odgadnij”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.00 S. dok. „Pomocy! Kupiliśmy wioskę”
13.45 Euromaxx
14.00, 15.00, 16.00 Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.30 S. „Obietnica”
17.30 „Zgadnij i odgadnij”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „LRT forumas”
22.30 S. „Babilon Berlin”
23.25 S. „Berlińska policja wodna”
00.15 Euromaxx

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Obiecany”
8.00 „Pani chłopka”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa- we kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Książniczka Kopcuszek
14.00 S. „Sekret party”
15.00 S. „Jeśli pokochasz”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wie-

czór, Litwo

18.30 Wiadomości

19.30 „KK2”

20.00 Od...do...

21.00 „Niebez-

pieczne związki”

21.30 Wiadomości

22.30 „Dorwać

byłą” komedia

00.45 S. „FBI”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Tydzień”
7.00 „1000 cudów świata”
8.00 Memora
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Gen ciekawości
11.55 „Arvydas Sabonis. 11” film dok.
13.35 LRT PLUS dokumentyka
14.00 Otwarta kombinacja
14.30 „Zgadnij i odgadnij”
15.05 Kuchnia Beaty
16.00 To jest mój ogród.
16.30 „Dziki świat Egle”
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 S. „Raj dla kobiet”
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Cuda ludzkiego ciała”
20.15 Sekrety mózgu
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Fioletowa mgła” dramat
23.15 „Nasz rok pędzi jak płynąca rzeka”
23.30 Gen ciekawości
00.00 Obietnica

6.00 „Świat zwierząt”
6.30 Gra „galvOK”
8.00 „Szeł kuchni na farmie”
9.00 „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Napisała: Morderstwo”
12.00 S. „Droga do domu”

14.00 S. „Miłość jest moim życiem”

15.00 S. anim.

„Simpsonowie”

16.00 TV3 wiadomości

16.30 TV Pomoc

18.30 TV3 wiadomości

19.30 S. dok. „Historie,

które zmieniły Litwę”

21.00 „Szczęście tkwi

w (nie)pieniądzach”

22.30 „Weekend w

Tajpei” film fab.

00.45 S. „Diabły”

6.10 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Ale numer!”
8.00 „Wojny kupa- jących”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuch- nia najlepsza”
15.00 „Opuszczo- ne budynki”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Tokariew. Zabój- ca z przeszłości” thriller
22.55 „Zniknię- cie” thriller

5.00 Rozmowy nad morzem
5.30 Pod jabłonią jest biało
6.00 Wszystko jest mierzone
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Scho- dy do nieba”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Mosty naszego życia”
11.00 S. „Stary”
12.30 W rytmie ogrodu
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”

15.00 S. „Aleksandra”

16.00 Reporter

16.20 Sport. Pogoda

16.30 Litwa na żywo

17.00 24/7

18.00 Reporter

18.20 Sport. Pogoda

18.30 Godzina

TV wolność

20.00 Reporter

20.18 Sport. Pogoda

20.20 S. „Lota”

22.30 Reporter

22.50 Sport. Pogoda

23.00 Litwa na żywo

23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

6.10 „Chicago Fire”
8.00 S. „Cobra 11”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Formuła 1”
10.00 „Pod pokła- dem. Seszele”
11.00 „Najzabaw- niejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Domy warte miliony”
13.00 „Magazy- nowe wojny”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 „Główna wskazówka”
16.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Pod pokła- dem. Seszele”
20.00 „Kochanki i kłamczuchy”
21.00 „Bóg ze- msty” dramat
23.10 „Śmierć na- dejdzie dziś” thriller

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Nieśmiertelnik”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Prze- znaczenia”
10.00 S. „Detek- tyw Rizzoli”
11.00 S. „Einstein”
12.00 S. „Krymi- nalne umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Śmier- telne tropiki”

15.00 S. „Anupamaa”
15.50 „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzoli i Wyspy”
19.00 S. „Kryminalne umysły”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Kassandra”
22.50 S. „Śmiertelne tropiki”
23.55 „Czarna Wdowa”
02.00 „Złoty Chłopiec”

05.40 S. „Wichrowe wzgórze”
06.50 S. „Akacyjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.25 S. „Pan Mama”
10.05 S. „Ranczo”
11.05 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 „Serwis Info”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 „Tropikalne Królestwo Słońca” film dok.
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
16.00 „Serwis Info”
16.15 Reporterzy
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.30 „Jaka to melodia?”
19.10 „Klan”
19.35 Flesz
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Księgi sprośności” spektakl
22.55 „Postscriptum”
23.30 „Christopher Reeve wieczny Superman” film dok.
00.45 „Balans bieli”

07.15 „Muzyczne poranki”
07.45 „Od ucha do ucha” film anim.
08.20 „Tamte lata, tamte dni”
08.55 „Podróże z historią”
09.35 Informacje kulturalne
10.00 S. „Wojna domowa”
11.45 „Kanał” dramat
13.30 „Wielcy mistrzowie malarstwa”
14.30 Wstęp Wolny
14.50 „Tamte lata, tamte dni”
15.30 „Różowa Pantera kontratakuje” komedia
17.25 S. „Wojna domowa”
19.15 TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry
19.50 S. dok. „Oni wszyscy byli w Montreux”
21.00 „Basen” film fab.
23.10 20 x 20 lat TVP Kultura
23.45 „Chiński syndrom” film fab.
02.00 „Drugie życie pana Alaina” komedia

07.00 „Panorama”
07.35 „Łemko, człowiek z tej ziemi”
08.00 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.40 „Przystanek Ameryka”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Stulecie Winnych”
14.00 Rodzinka.pl
15.00 „Kulturalni PL”
16.00 „Serwis Info”
16.10 Kiedyś to było...
16.40 „Wynalazki na medal”
17.00 „Pan Mama”
17.30 S. „Barwy szczyścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”

19.45 „Panorama”
20.10 Nad Niemnem. Za wschodnią granicą
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Czas honoru”
23.10 „Reportaż”
23.30 „Utracony świat. W poszukiwaniu Horsta Bienka”
00.10 „Panorama”

08.10 „Był taki dzień”
08.15 „Fake czy historia?”
08.45 „Ex Libris”
09.05 S. „Wojenne dziewczyny”
09.55 „Radio Powstańcze Błyskawica”
10.00 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
10.05 „Hetman” film anim.
10.20 „Historia Polski” film dok.
11.10 „Encyklopedia II wojny światowej”
11.25 „Na bitwym szlaku”
11.50 „Skazany na zapomnienie. Wacław Lipiński” film dok.
12.45 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
13.10 „Piosenką przez historię”
13.15 S. „Kolumbowie”
14.10 „Morskie Oko nasze”
14.50 „Był taki dzień”
14.52 „Góry Europy”
15.45 S. dok. „Droga od Chrystusa do Konstantyna”
16.35 „Był taki dzień”
16.39 S. „Korona królów”
17.05 „Sensacje XX wieku”
17.55 „Portrety Wojenne”
18.20 „Historia Polski” film dok.
19.15 „Ex Libris”
19.35 „Flesz historii”
19.50 „Powstanie Warszawskie dzień po dniu”
19.55 S. „Wojenne dziewczyny”
20.40 „VI Brygada Pani

Komendant” film dok.
21.35 „A więc wojna”
21.40 „Rejon Umocniony Hel. Ludzie i dzieło” film dok.
22.15 „Szlakiem miejsc niezwykłych” Westerplatte reportaż
22.25 „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939–1945”
22.40 „Oblicza terroryzmu”
23.20 „Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918–1919” film dok.
00.40 „Sensacje XX wieku”

03.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
03.15 Rozmowy niedokończone
04.20 Różaniec
04.50 Credo: Wiara Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktaria polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Brat naszego Boga
08.20 Dęby w Polsce
08.55 Kartka z kalendarza Powstanie Warszawskie
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Moja katolicka rodzina
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
16.15 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Zuzela tu

wszystko się zaczęło
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry
16.20 Poznań Bez Serca
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Poznajemy Polskę
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marxa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Stanisław Ledóchowski i jego twórczość

7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to działa?
10.30 Łowcy staroci
12.00 Fani czterech kółek
17.00 Nagi instynkt przetrwania
17.30 Jak to jest zrobione
18.00 Zapomniane i upuszczone
19.00 Jak to jest zrobione?
20.00 Fani czterech kółek
21.00 Nagi instynkt przetrwania
23.00 Zabójcze łowienie

Liść laurowy nie tylko w rosale, ale i pod poduszką

Ta niepozorna roślina, ale aromatyczna ma bardzo długą i bogatą historię. W starożytności wieńce z liści laurowych zdobiły głowy zwycięzców olimpijskich igrzysk i bohaterów wojennych. Dzisiaj laur wciąż kojarzy się z prestiżem, a jego zastosowanie wykracza daleko poza gotowanie.

W ostatnich latach coraz więcej osób decyduje się na umieszczenie liści laurowych pod łóżkiem lub pod poduszką.

Aromat liścia laurowego działa relaksująco, ułatwia zasypianie i może poprawić jakość snu. W dodatku odstrasza owady i neutralizuje nieprzyjemne zapachy w sypialni.

Fot. Pixabay.com

Botaniczna sensacja: zakwitł czarny bambus

W Ogrodzie Botanicznym Meise pod Brukselą zakwitł czarny bambus — *Phyllostachys nigra*. To wydarzenie niezwykle, bo ostatni raz ten gatunek kwitł 120 lat temu w Japonii. Belgijskie „otwarcie sezonu” oznacza, że wszystkie okazy na całym świecie również wkrótce zakwitną. Sam okres kwitnienia trwa od dwóch do trzech lat. Ten gatunek bambusa wyróżnia się nie tylko tym, że okresy jego kwitnienia dzieli około 120 lat, ale także tym, że w całym cyklu rozwojowym zakwita tylko raz — po czym obumiera.

Co więcej, *Phyllostachys nigra* słabo się regeneruje: nie produkuje odpowiednich nasion, a sadzonki szybko więdną. Podczas poprzedniego kwitnienia, na początku XX wieku, nie prowadzono żadnych badań nad procesem regeneracji tego gatunku, który wciąż pozostaje nieznany. Naukowcy z Japonii odnotowali pojedyncze przypadki kwitnienia już w 2020 r., ale szczyt tego zjawiska prognozowany jest na 2028 r.

Poszukiwani testerzy słynnego włoskiego specjału

We włoskim Treviso trwają poszukiwania testerów tiramisu. Będą oni oceniać ten deser podczas mistrzostw świata cukierników. Jak wyjaśnili organizatorzy Tiramisu World Cup, w czasie rekrutacji kandydaci będą musieli udowodnić, że potrafią błyskawicznie stwierdzić, czy jest wykonany poprawnie na każdym etapie. Na przykład znawca tiramisu musi wiedzieć, kawą w jakiej temperaturze nasącza się biszkopty i czy należy ją posłodzić, jaka jest średnia zawartość tłuszczu w serku mascarpone oraz ile czasu gotowy deser musi być w lodówce przed podaniem.

Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Młodość w rytmie ulicy — koszykówka, śmiech i energia chwili Fot. Marian Paluszkiewicz